

BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN ARCHIVERING
D.D. 01-04-2025
No. 2025-01187 (Raad)
No. 2025-01188 (Veiligheid)

AAN:

- de Gemeenteraden

in afschrift aan:

- de Colleges van Burgemeester en Wethouders
van de gemeenten in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Datum : 31 maart 2025
Uw brief van :
Uw kenmerk :
Ons kenmerk :
Behandeld door : R. Thain – Concern Controller Veiligheidsregio Zuid Limburg
Telefoon : 06 4341 3628
Onderwerp : Zienswijze conceptbegroting 2026 en mogelijke bezuinigingen Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Geachte voorzitter van de gemeenteraad,

Op 28 maart jl. heeft het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) besloten de conceptbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg alsook de uitwerking van een mogelijke bezuinigingsopdracht, ter zienswijze voor te leggen aan de deelnemende gemeenten VRZL.

Hierbij bieden wij u aan:

TER ZIENSWIJZE

1. Conceptbegroting 2026 VRZL (bijlage 1)

In de begroting 2026 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst”.

In financiële zin zijn er veel zaken die “in beweging” zijn. Enerzijds gaat het over het zogenaamde Ravijnjaar waarbij gemeenten geconfronteerd worden met een herverdeling van de bijdragen uit het gemeentefonds en daardoor minder middelen beschikbaar zullen hebben en anderzijds wordt er op dit moment (maart 2025) ook volop naar de veiligheidsregio's gekeken inzake een grotere rol bij het bevorderen van maatschappelijke weerbaarheid, zelfredzaamheid en het inrichten van noodhulpunten.

Frappant daarbij is dat het Rijk onbedoeld een korting van 10% op de BDUR-middelen heeft aangekondigd. Hoewel de Voorjaarsnota mogelijk een ander beeld laat zien gaat VRZL van uit dat de bezuiniging daadwerkelijk doorgaat. Dit zal voelbaar zijn binnen heel VRZL en zal betekenen dat wij wellicht bepaalde (wettelijke) taken daardoor niet of niet volledig kunnen uitvoeren aangezien VRZL dan niet voldoende middelen heeft om deze bezuiniging op te vangen.

2. Uitwerking van een mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL om gevolgen ravijnjaar 2026 voor deelnemende gemeenten te beperken (bijlage 2)

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 december 2024 heeft het AB gevraagd om een mogelijke bezuinigingsopdracht uit te werken, gezien de gemeentelijke onzekerheden door de Rijksplannen voor bezuinigingen op het Gemeentefonds in 2026, het zogenoemde "Ravijnjaar". Dit ook n.a.v. ontvangen zienswijzen van een aantal gemeenten. Tijdens deze vergadering heeft de directeur van VRZL een presentatie gegeven met de volgende uitgangspunten:

1. Geen takendiscussies (lees geen kazernes sluiten of aanpassing taken van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en bedrijfsvoering);
2. Zoeken naar efficiencyvoordelen in de begroting voor 2026 e.v.;
3. Inzet van incidentele middelen in 2025-2026
4. Mogelijke bezuinigingen op BDUR gelden voor VRZL vanaf 2026 mogen geen financiële gevolgen hebben voor de gemeenten.

De uitwerking van de mogelijke bezuinigingsopdracht treft u in bijgaande memo aan waarbij eerst wordt aangegeven welke mogelijkheden VRZL heeft bekeken en waarbij we per benoemde mogelijkheid een specificatie hebben geven van de omvang.

→ we willen u vragen op de 5 beslispunten en/of de samenvatting (p.4, p.5) van de memo te reageren.

N.B. In afwachting van besluitvorming door het AB zijn de uitwerkingen nog niet opgenomen in de begroting 2026, immers het DB legt dit voor aan deelnemende gemeenten via een separaat zienswijzetraject als voorbereiding op besluitvorming in de vergadering van het AB van 4 juli 2025.

Zienswijze en vaststelling

Vaststelling van de begroting 2026 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Alvorens de documenten ter besluitvorming worden voorgelegd, heeft u de mogelijkheid om **uiterlijk 23 juni 2025** uw zienswijze op de aangeboden stukken kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Wij nodigen u daartoe van harte uit.

Uw reactie

U kunt uw schriftelijke reacties en eventuele vragen n.a.v. de conceptbegroting 2026, sturen naar: stafbureau@brwzl.nl

Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
t.a.v. Bestuur- en Directie Ondersteuning
Postbus 35
6269 ZG Margraten

Namens het dagelijks bestuur Veiligheidsregio Zuid-Limburg,

met vriendelijke groet,

mr. W.A.G. Hillenaar,
Voorzitter

L.W.M. Houben,
Secretaris

BIJLAGEN:

1. Conceptbegroting 2026 VRZL (voor zienswijze)
2. Uitwerking van een mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL om gevolgen ravijnjaar 2026 voor deelnemende gemeenten te beperken (voor zienswijze)

2026

Begroting 2026

VRZL

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
DEEL A – BELEIDSBEGROTING	4
1 PROGRAMMAPLAN	5
1.1 Concern	5
1.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding	9
1.3 Brandweerzorg.....	19
2 PARAGRAFEN	25
2.1 Algemeen.....	25
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	25
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	34
2.4 Financiering.....	35
2.5 Bedrijfsvoering.....	39
2.6 Verbonden partijen	45
2.7 Wet open overheid	47
DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING	48
3.1 Algemene uitgangspunten financiële begroting.....	49
3.2 Overzicht van baten en lasten	51
3.3 Uiteenzetting van de financiële positie	52
3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld	52
3.5 Overzicht van bijdragen gemeente	53
3.6 Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2026-2029.....	54
3.7 Staat van reserves en voorzieningen (x € 1.000)	55
3.8 Geldleningen	56
3.9 Meerjareninvesteringsplan en kapitaallasten (MIP).....	57
3.10 Recapitulatie structureel en reëel evenwicht begroting 2026-2029	59

VOORWOORD

Voor u ligt de begroting 2026 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), met een doorkijk naar de jaren 2026-2028.

In de begroting 2026 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst”.

Het schrijven van dit voorwoord is complex. Enerzijds gaat het over het zogenaamde Ravijnjaar waarbij gemeenten geconfronteerd worden met een herverdeling van de bijdragen uit het gemeentefonds en daardoor minder middelen beschikbaar zullen hebben. Anderzijds wordt er op dit moment (maart 2025) ook volop naar de veiligheidsregio's gekeken inzake een grotere rol bij het bevorderen van maatschappelijke weerbaarheid, zelfredzaamheid en het inrichten van noodhulpunten. Frappant daarbij is dat het Rijk onbedoeld een korting van 10% op de BDUR-middelen heeft aangekondigd. Dat moet in de voorjaarsnota gerepareerd worden maar die is nu nog niet bekend. In financiële zin zijn er dus veel zaken die “in beweging” zijn en dat is complex als je een begroting moet maken.

De BDUR middelen die we krijgen zetten we in voor het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak in de breedte van onze organisatie. Daarbij zijn ook doelstellingen geformuleerd door het Rijk. Mocht de 10% bezuiniging doorgang vinden dan zullen we, samen met ons bestuur, bezien welke van de geformuleerde doelstellingen van het Rijk bijgesteld worden. De afspraak met het bestuur is gemaakt dat een vermindering van de BDUR niet mag leiden tot verhoging van de gemeentelijke bijdragen.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdragen heeft VRZL van haar Bestuur de opdracht gekregen om te kijken wat de bijdrage aan de gemeentelijke uitdagingen in het Ravijnjaar zou kunnen zijn. Daarbij is afgesproken dat er geen takendiscussie gevoerd zal worden maar op basis van efficiëntere bedrijfsvoering bezuinigingen gerealiseerd worden. Voorstellen daartoe zijn in een apart document aangereikt. Wanneer het Algemeen Bestuur met deze voorstellen instemt zullen deze middels een begrotingswijziging verwerkt worden.

Naast bovengenoemde onzekerheden wordt in 2025 ook een besluit verwacht inzake het dossier Huisvesting. Bij een positief besluit van ons Algemeen Bestuur heeft ook dat gevolgen voor de begroting 2026. Die zullen eveneens middels een begrotingswijziging verwerkt worden.

De vraag is daarmee of de conceptbegroting zoals die nu gepresenteerd wordt ook de begroting zal zijn waarmee vanaf 1 januari 2026 gewerkt gaat worden.

Léon Houben

Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

DEEL A – BELEIDSBEGROTING

1 PROGRAMMAPLAN

1.1 CONCERN

1.1.1 Wie zijn we?

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2024 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio verplicht deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweezorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Binnen VRZL werken het programma Brandweezorg en het programma Crisisbeheersing & Rampenbestrijding nauw samen. Hoe organiseren we de brandweezorg? Welke veiligheidsrisico's zijn er op dit ogenblik en welke kunnen ontstaan in de nabije toekomst? Hoe maken we de kans op ongevallen en rampen zo klein mogelijk? En als er dan toch een incident plaatsvindt: hoe treden we zo snel en vakkundig mogelijk op?

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

De afgelopen jaren is de rol van veiligheidsregio's uitgebreid en hebben we als veiligheidsregio een regisserende en coördinerende rol gekregen in langdurige crises. Sprekende voorbeelden hiervan zijn de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. De voorbereiding op toekomstige – en veelal ook langdurige crises – vraagt om een verdere versterking van het fundament van de veiligheidsregio. Dit zowel op het gebied van crisisbeheersing als op het gebied van de informatiepositie.

In 2023 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om het fundament van de veiligheidsregio's te versterken. Onderdeel daarvan is de trapsgewijze toevoeging van € 83 miljoen (structureel) in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Deze verhoging bouwt tot 2026 geleidelijk op tot het genoemde bedrag.

In het Veiligheidsberaad is ingestemd om de extra middelen vanaf 2023 aan te wenden voor:

1. Het toekomstgericht – in lijn met de contourennota voor de wijziging van de Wet veiligheidsregio's – verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak binnen de veiligheidsregio.
2. A. De informatiepositie van de veiligheidsregio's versterken en waarborgen door het inrichten van een goed werkend Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) per veiligheidsregio. Dit om een goed zicht op risico's te verkrijgen en om te zorgen voor een goede informatiedeling met crisispartners;
B. Een impuls voor de ontwikkeling en het beheer van informatiesystemen door de veiligheidsregio's en het Rijk gezamenlijk;
2. Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, regio's en partners; het KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's).

Voor VRZL betekent de structurele verhoging van de BDUR dat we vanaf 2025 € 2,1 miljoen hebben gekregen voor de versterking van crisisbeheersing en onze informatiepositie. Dit bedrag zou in 2026 verder oplopen naar ca. € 2,4 miljoen. Dit is echter nog niet zeker aangezien in 2025 de verdeling tussen veiligheidsregio's opnieuw bekeken wordt en er een mogelijke herijking plaats gaat vinden ten aanzien van de beschikbare middelen. Daarnaast is het nieuwe kabinet voornemens om vanaf 2026 een bezuiniging door te voeren van 10% op niet alleen deze extra BDUR gelden maar ook op de reguliere BDUR gelden die wij vanuit het Rijk ontvangen.

Als wij de BDUR middelen behouden zoals voorzien dan willen wij de extra BDUR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's). Of die middelen beschikbaar blijven zoals toegezegd weten we pas nadat de voorjaarsnota van het huidige kabinet gepresenteerd is. Daar zou de minister oplossingen in presenteren. We hebben nadere plannen voor het verder versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn. Mochten de toegezegde middelen toch niet beschikbaar komen dan zullen die plannen uiteraard worden bijgesteld. De bestuurlijke opdracht is dat bezuinigingen van het kabinet op de BDUR niet mogen leiden tot een toename van de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio. In onderstaande teksten gaan we er vooralsnog van uit dat de toegezegde middelen wel beschikbaar komen en de minister zijn toezegging om alternatieve oplossingen te bedenken gestand kan doen.

De extra BDUR-middelen voor de versteviging van de informatiepositie zullen in onze regio worden ingezet voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's).

Ten behoeve van de versterking van onze crisisbeheersing hebben we nadere plannen opgesteld. In lijn met de landelijke ambities van het Rijk en het Veiligheidsberaad – en met het oog voor geconstateerde regionale behoeften – ligt het accent op onderstaande zaken:

1. Verstevigen van crisisbeheersing als vak (leren, ontwikkelen, kennisborging en kwaliteitszorg/'zicht op prestaties').
2. Verstevigen van de regiefunctie in het netwerk van crisispartners (gezamenlijke aanpak van risico's en crises).

3. Door de bovenstaande verstevigingen realiseert VRZL ook een robuustere crisisorganisatie, die zowel in staat is om acute incidenten te bestrijden ('GRIP-opschalingen') als om langdurige crises te bestrijden door de inzet van crisisregisseurs en informatiemanagers.

De ambitie is om deze accenten te continueren en daarmee huidige en toekomstige scenario's beter te kunnen bestrijden. Bij het schrijven van deze teksten is een scenario militaire dreiging actueel. In samenspraak met de bestuurders hebben we geconstateerd dat de eigen operationele continuïteit en de continuïteit van dienstverlening naar de gemeenten belangrijke items zijn daarbij. Onze inspanningen zullen dus ook in 2026 onder meer gericht zijn op het verbeteren van onze eigen operationele continuïteit en het samen met onze gemeenten borgen van de risico en crisiscommunicatie.

In 2025 is VRZL gestart met een programma Mentale Veerkracht. We zien dat in langdurige crises de mentale veerkracht van onze collega's van belang is om langdurig inzetbaar te blijven. In de verwachting dat er de komende jaren nog meer langdurige crises zullen voorkomen willen we onze medewerkers daarop voorbereiden en handvatten geven om daar adequaat mee om te kunnen gaan. Alle leidinggevendenden van directie tot en met het niveau van ploegchef hebben in 2025 deelgenomen aan dit programma. Dit is met alle teams en medewerkers opgepakt en daar waar nodig zullen wij maatwerk leveren aan collega's die daar behoefte aan hebben, om zo te komen tot duurzame inzetbaarheid. Dat willen wij graag in 2026 continueren.

1.1.2 Waar staan we voor?

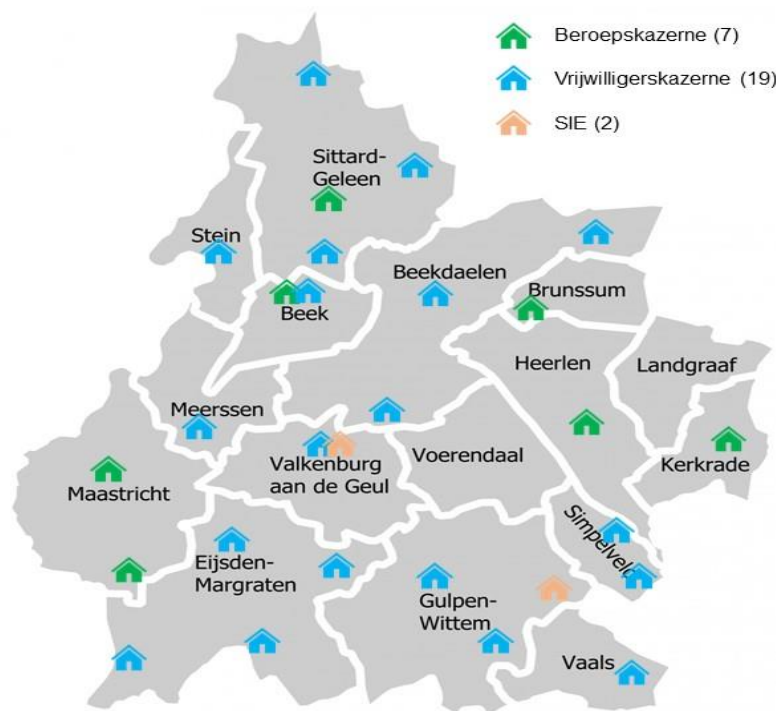
VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

1.1.3 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km². Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelsel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

Ook vinden in onze regio veel (grote) evenementen plaats, zoals de Amstel Gold Race, het WK en NK Wielrennen, Pinkpop, Oktoberfeesten, kerstmarkten, carnaval en de concerten van André Rieu.

1.1.4 Wat gaat het kosten?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Totaal baten	114.361	68.631	72.838	74.754	76.924	78.799
Totaal lasten	89.604	52.145	55.625	56.272	58.213	59.417
Overhead	13.548	13.950	15.408	15.880	16.327	16.650
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	13.548	13.960	15.418	15.890	16.337	16.660
Mutatie voorzieningen	7.166	2.990	3.086	3.132	3.226	3.300
Mutatie reserves	3.411	-464	-1.291	-540	-852	-577
Resultaat	632	-	-	-	-	-

Toelichting

De begroting 2026 is gebaseerd op de begroting 2025.

De begroting 2025 heeft VRZL aangepast op de genomen AB besluiten die hebben plaats gevonden na het vaststellen van de begroting 2024. Deze besluiten zijn vervolgens meegenomen in deze begroting voor 2026 en verder. Hier is o.a. in verwerkt de structurele ophoging van de ingroeiereserve kapitaallasten, de bestemmingsreserve voor een dagklas beroepsmedewerkers en de incidentele extra dotatie aan de voorziening FLO zoals het AB die heeft vastgesteld. In de overige inkomsten binnen het programma Brandweezorg is een incidentele baat verantwoord dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers. Hiertegenover staat een verhoging bij de lasten onder de huisvestingskosten.

1.2 CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING

1.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, en geeft daarmee invulling aan de wettelijke taken zoals gedefinieerd in de Wet veiligheidsregio's. Het gaat om de beheersing van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben.

Het programma omvat de volgende teams, met onderliggende processen:

- Informatiemanagement (IM) en Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- GHOR;
- Kwaliteitszorg;
- EMRIC.

Wij zijn een betrouwbare partner die samen met (vitale)partners bijdraagt aan een omgeving waarin wij samen zorgen voor veiligheid. Om dat te realiseren zetten wij in op de volgende punten:

- Wij kennen en monitoren onze grootschalige risico's;
- Ons advies is essentieel in de voorbereiding op crises en rampen en bij het signaleren en oplossen van veiligheidsvraagstukken;
- Wij leveren als onderdeel van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg 24/7 een adequate hulpverlening, monodisciplinair en multidisciplinair;
- Wij zijn wendbaar in een continu veranderende maatschappij.

Wij staan voor een adequate voorbereiding op- en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en met betrekking tot bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door uitvoering van onder meer de processen informatiemanagement, operationele informatievoorziening, risico- en crisiscommunicatie, operationele voorbereiding (planvorming), en opleiden, trainen en oefenen; een goed kwaliteitszorgsysteem monitort daarbij waar we ons constant kunnen verbeteren.

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) is per 1 januari 2025 als team onder het programma C&R van de veiligheidsregio komen te vallen. De dagelijkse aansturing vindt dan plaats door de manager C&R. De GHOR, beleidsmatig aangestuurd door de directeur publieke gezondheid (DPG) als adviseur van het openbaar bestuur en van de voorzitter veiligheidsregio, vervult een onafhankelijke coördinatie-, aansturings- en regiefunctie voor de zorgorganisaties in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de voorbereiding daarop. De onafhankelijkheid gericht op het publieke belang van veiligheid en gezondheid is noodzakelijk omdat de geneeskundige keten hoofdzakelijk privaat georganiseerd en gefinancierd wordt; privaat-publieke vermenging dient voorkomen te worden.

De GHOR geeft in de “witte” kolom invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Ketenuitvoering van Zorg;
- Opleiden, trainen en Oefenen;
- Picketfunctionarissen;
- Evenementenadviesing;
- Crisisbeheersing;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg/planning & control;
- Evaluatie en maatregelen;
- Advies Openbare Ruimte.

In 2026 zal de samenwerking met de andere teams binnen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding intensiever vormgegeven worden met aandacht voor het behoud van de verbinding met de “witte kolom”.

1.2.2 Wat willen we bereiken?

Algemeen

Crisisbeheersing en rampenbestrijding blijft in de komende jaren volop in beweging. Enerzijds zijn er de meer traditionele risico's in onze regio waar we op voorbereid moeten blijven en bij moeten acteren. Dat er steeds meer nieuwe risico's bijkomen, waarbij ontwikkelingen elkaar snel opvolgen, zorgt voor een dynamische agenda. Dit komt onder meer door de geopolitieke ontwikkelingen, waarbij wij ons moeten gaan voorbereiden op de effecten van militaire dreiging en uitval van vitale infrastructuur. Dit vraagt om een andere kijk op voorbereiden en een breed inzetbare crisisorganisatie die in al deze scenario's kan acteren. Hier gaan we in het komende jaar ook mee aan de slag. Ook zal een weerbare samenleving steeds belangrijker worden als rode draad door alle nieuwe risico's.

Militaire dreiging.

De wereld om ons heen verandert continue en in een steeds sneller tempo. De geopolitieke situatie is volop in beweging en de effecten zijn direct of indirect ook in onze regio te verwachten. Als veiligheidsregio moeten wij ons ook gaan voorbereiden op de effecten van de militaire dreiging in Zuid-Limburg. Hiervoor zijn verschillende scenario's ontwikkeld en deze scenario's zullen ook nog zeker kunnen veranderen gezien de snel opvolgende ontwikkelingen. Belangrijk is dat wij ons gaan voorbereiden op langdurige verstoringen van vitale infrastructuur, onze netwerken met o.a. defensie verder versterken en onze eigen operationele continuïteit gaan regelen. In 2025 gebeurt dit deels in projectvorm en deels middels het uitbreiden van al bestaande producten (zoals planvorming). Daarnaast zullen de scenario's ook beoefend worden. Wij werken hierin nauw samen met Veiligheidsregio Limburg-Noord en andere landelijke gremia en/of veiligheidsregio's. Dit thema's heeft binnen onze organisatie in 2025 dan ook de absolute prioriteit.

Weerbare samenleving.

Belangrijk onderdeel van de snel veranderende risico's en dreigingen is om onze samenleving weerbaarder te maken. Hierdoor kan de overheid meer worden ontlast bij een crisis of dreiging en zijn mensen meer in staat voor zichzelf en hun omgeving te zorgen. Dit thema heeft landelijk veel aandacht en als Veiligheidsregio Zuid-Limburg zullen we, samen met onze gemeenten en partners, hier ook mee aan de slag gaan. Als veiligheidsregio zullen we in 2025 een belangrijke verbindende rol hebben binnen dit thema, zowel om de landelijke initiatieven en ontwikkelingen te monitoren als onze regionale partners te verbinden. Inzet is om burgers en bedrijven bewust te maken van de risico's en de mogelijke handelingsperspectieven.

Hiervoor is het belangrijk om vooral gebruik te maken van al bestaande in- en externe netwerken richting burgers en bedrijven.

Langdurige crises

De reguliere crisisstructuur (GRIP) is bedoeld voor flitsrampen. In de praktijk is gebleken dat deze structuur slechts beperkt te gebruiken is voor langdurige crises: de crisisfunctionarissen worden langdurig belast en hebben een lange hersteltijd nodig. In 2024 is hard gewerkt om in een project de aanpak van een toekomstige langdurige crisis voor te bereiden. In 2025 zijn de implementatiepunten opgepakt. In 2026 zullen we dit continueren en waar nodig uitbouwen.

Dynamisch risicoprofiel

De wereld om ons heen verandert continue en in een steeds sneller tempo. Hierdoor veranderen ook onze risico's sneller. De Wet veiligheidsregio's schrijft veiligheidsregio's voor om een maal per 4 jaren een risicoprofiel op te stellen, waarin de risico's waar een veiligheidsregio mee te maken kan krijgen, zijn beschreven en afgewogen. De huidige wereld vraagt echter een snellere systematiek om deze risico's af te wegen en ons hier ook op voor te bereiden. Daarom hebben wij ons risicoprofiel door ontwikkeld naar een dynamisch risicoprofiel met een actueler risicobeeld. In 2026 gaan we dat verder uitbouwen en de eerste resultaten op Limburgse schaal ervaren.

Netwerkmanagement

Een van de vele inzichten die de COVID-19 pandemie, de Hoogwaterramp 2021, de vluchtelingencrisis en de huidige militaire dreiging ons gebracht hebben, is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name de internationale component speelt daarbij een grote rol voor Zuid-Limburg (zie hierover ook de paragraaf EMRIC). Door intensief te investeren in netwerkmanagement zijn we tijdens een crisis sneller en beter in staat elkaar te vinden en effectief samen te werken. Dat geldt niet alleen voor de crises waar VRZL voor aan de lat staat, maar ook voor crises of situaties waar VRZL een coördinerende en verbindende rol heeft. Juist door een breed netwerk te hebben kunnen we ook beter op de hoogte zijn over nieuwe risico's vanuit de kennis en kunde van de partijen uit ons netwerk. In 2024 is gestart onze netwerken eenduidig in kaart te brengen. In 2025 is gewerkt om deze netwerken systematischer in te gaan zetten aan de hand van de veranderende risico's. In 2026 zullen we de netwerken gaan uitbreiden met nieuwe partners passend bij die veranderende risico's

Burgerparticipatie

Burgers en maatschappelijke groepen beschikken vaak over ervaring, gebiedskennis en expertise die relevant zijn voor de werkzaamheden van VRZL. Het is onze wens om deze, samen met de Zuid-Limburgse gemeenten, te benutten in de vorm van waardevolle burgerparticipatie. In 2025 hebben we dat in het kader van het scenario militaire dreiging in gang gezet. In 2026 willen we dat breder oppakken en borgen.

Bevolkingszorg en evenementen

Ook binnen Bevolkingszorg zal in 2025 en 2026 het thema weerbare samenleving centraal staan. Wij willen een verbindende en adviserende rol spelen in de versterking van de gemeentelijke crisisorganisaties binnen onze regio. Regulier blijven wij ons inzetten om de piketpools binnen Bevolkingszorg op sterkte en vakbekwaam te houden. Hiervoor zijn wij in 2025 gestart met een leerlijn Bevolkingszorg die we in 2026 zullen voortzetten.

Op het gebied van evenementen willen we de integrale advisering vanuit de hulpdiensten en de operationele voorbereiding bij een evenement versterken. Denk hierbij aan een betere informatievoorziening voor meldkamer en hulpdiensten.

De stappen hierin zullen onder meer geborgd worden in de Handreiking evenementenveiligheid. Verder zullen wij in 2026 verder gaan met de doorontwikkeling van ons regionaal risicoprofiel naar een dynamisch risicoprofiel. Op deze manier kunnen wij sneller inspelen op de veranderende risico's en dreigingen.

Informatiemanagement

Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor crisismanagement is onmisbaar. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R en wordt steeds meer gezien als een primair proces van de veiligheidsregio (van strategisch belang). Het is de motor voor verandering en verbetering van denk- en werkwijzen in de organisatie. Informatiemanagement heeft zowel betrekking op onze 24/7-informatiepositie als op de snelle en correcte beeldvorming bij complexe incidenten.

Binnen informatiemanagement zijn we gestart met de doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en tevens doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld en proces van duiding en aanlevering van informatie. Dit zal in 2026 verder gestalte krijgen.

Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en multidisciplinaire Opleiding, training en oefening (MOTO)

In 2025 bieden wij wederom een zeer complete oefenkalender aan opleidingen, trainingen en oefeningen aan. Dit doen we voor functionarissen binnen de crisisteams en binnen Bevolkingszorg. Naast de jaarlijkse oefendagen voor de verschillende crisisteams, besteden wij in de komende jaren extra aandacht aan generieke competenties en in te zetten structuren binnen crisisteams. Dit zijn de vaardigheden en basisbeginselen die nodig zijn om te acteren in een crisisteam, ongeacht welke crisis of dreiging er op ons af komt. Dit gaan we in 2025 vastleggen in een meerjarige leerlijn en in 2026 verder uitrollen.

In 2025 besteden wij ook extra aandacht aan de voorzitters van onze diverse crisisteams. Zij worden extra getraind op het gebied van mogelijke structuren binnen crisisteams bij de verschillende types crisis. Inhoudelijk zal in 2025 ook veel getraind en geoefend gaan worden op de effecten van de scenario's van militaire dreiging. Met name uitval van vitale infrastructuur komt in diverse oefeningen terug. In het najaar zal dit thema ook terugkomen in een grootschalige oefening met meerdere crisisteams. Ook zullen wij blijven trainen en oefenen op onze meer traditionele risico's, waarbij dit jaar onder meer geoefend wordt bij Chemelot en een zorginstelling in de regio. Voor 2026 zullen we een andere doelgroep en een ander thema beoefenen zodat in een periodieke cyclus al onze crisisfunctionarissen aandacht krijgen.

Risico- en crisiscommunicatie

Een risicoloze samenleving bestaat niet, maar we kunnen wel bewuster omgaan met risico's. Dat betekent dat burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid zich bewust moeten zijn van de aanwezige risico's en weten wat zij kunnen doen rondom die risico's.

Zij hebben immers samen invloed op de (fysieke) veiligheid in Zuid-Limburg. Dat bewustzijn start met kennis van de aanwezige risico's. Ons risicobeeld zal de komende jaren evolueren, waarbij nieuwe dreigingen een belangrijkere rol zullen gaan spelen.

Ieder zal vanuit de eigen verantwoordelijkheid moeten acteren en waar mogelijk slim op risico's moeten interveniëren. Hierbij hebben burgers en bedrijven mede een eigen verantwoordelijkheid. VRZL ondersteunt daarbij door middel van communicatie over de risico's en het bieden van een handelingsperspectief.

Naast de risicocommunicatie informeert VRZL de bevolking over wat deze geacht wordt te doen in het geval van crises, en duidt zij incidenten in de regio en daarbuiten. Dat vraagt een samenhangende aanpak van risicocommunicatie, reguliere voorlichting en crisiscommunicatie. Het gaat erom de communicatie zo te organiseren dat VRZL vooruitdenkt en antwoord geeft op vragen die kunnen spelen en dat de communicatie klantgericht wordt uitgevoerd voor burgers, partners en media. Daarbij wordt gebruik gemaakt van moderne middelen en technieken om de verschillende doelgroepen te kunnen bereiken.

We willen adequaat kunnen blijven inspelen op de toegenomen vraag naar duidelijke communicatie in een zich snel veranderende wereld, waarbij crises elkaar steeds meer opvolgen en/of versterken en andersoortige maar ook langdurige crises zich steeds vaker voordoen.

Kwaliteitszorg en professionaliteit

We willen kwaliteitszorg organisatie breed verder ontwikkelen. Dit conform de eis vanuit de Wet veiligheidsregio's die stelt dat het bestuur van de veiligheidsregio's een kwaliteitszorgsysteem hanteert. We zijn op het gebied van kwaliteit aangesloten bij diverse landelijke netwerken. Hiermee maken we optimaal gebruik van de gebundelde expertise en ervaringen om verder te bouwen aan een kwaliteitszorgsysteem.

We draaien ook mee in de landelijke visitatie structuur. In 2025 heeft de visitatie in Zuid-Limburg plaatsgevonden. De adviezen van de visitatiecommissie worden meegenomen in het kwaliteitszorgsysteem. Het kwaliteitszorgsysteem draagt bij aan een positieve en systematische leer- en verbetercultuur. In 2026 worden de voorbereidingen gestart voor een verdiepende visitatie op een specifiek thema.

De doorontwikkeling in crisisbeheersing stelt hoge eisen aan het functioneren van de veiligheidsregio. Daarom wordt met kwaliteitszorg gestuurd op het leer- en verbeterproces. Veiligheidsregio Zuid-Limburg staat landelijk bekend als een 'best practice regio' bij de evaluatie van GRIP-incidenten. Alle GRIP-incidenten binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg worden met input van alle betrokken disciplines en de betrokken externe partners geëvalueerd. Verbeterpunten worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en het bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar acties en gemonitord op voortgang.

Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie, de mensen in de crisisorganisatie en de samenwerking met partners. Middels jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht. De resultaten worden opgenomen in een zogenaamde GRIP-atlas die ook door andere veiligheidsregio's gebruikt en gevuld wordt. Op die manier leren we van elkaar en kunnen we in crisissituatie snel kennis nemen van eerdere vergelijkbare incidenten.

Een jaarlijkse trendanalyse geeft daarnaast zowel de eigen organisatie als de inspectie Justitie en Veiligheid een beeld van onze prestaties op het gebied van crisisbeheersing. Deze zaken worden uiteraard in 2026 gecontinueerd.

Euregio Maas-Rijn Incidentbestrijding en Crisisbeheersing (EMRIC)

Voor de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grote ongevallen hebben de verantwoordelijke ministeries in Nederland, Duitsland en België bilaterale overeenkomsten gesloten. In de projecten EMRIC en EMRIC+ is deze samenwerking doorontwikkeld naar complete EMRIC-samenwerkingsconcepten tussen de VRZL en de partners in Duitsland en België binnen het gebied van de Euregio Maas-Rijn.

Daarin staan de operationele grootschalige samenwerkingsmodellen beschreven voor brandweertzorg, technische en specialistische hulpverlening, spoedeisende medische hulpverlening, infectieziektebestrijding en informatie-uitwisseling tussen de diverse crisisorganisaties en tussen de meldkamers.

Sinds 1 januari 2024 maakt Ambulancezorg Limburg onderdeel uit van EMRIC. In 2026 worden de activiteiten van EMRIC gecontinueerd en zal de samenwerking geïntensiveerd worden. In internationale scenario's is het goed dat betrokkenen elkaar kennen en vinden.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote crises en rampen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel, dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld, en daar op aansluitend het Zorgrisicoprofiel, dat in gezamenlijkheid met de zorgpartners is opgesteld.

De GHOR maakt vanaf 2025 organisatorisch onderdeel uit van VRZL en is ondergebracht bij het programma C&R. Daarmee maakt de GHOR deel uit van deze begroting. 2025 was een aanloopjaar. De overgang van de GGD naar de veiligheidsregio is goed verlopen en begeleid. In 2026 zullen we de samenwerking intensiveren en bezien op welke manier de verschillende teams binnen C&R van elkaar kunnen leren en ontwikkelen.

1.2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Algemeen

Het risicoprofiel voor de VRZL is voor een periode van vier jaar herzien met de ons nu bekende risico's. Hier bereiden we onze organisatie op voor, maar ook spelen we snel en adequaat in op veranderingen. Veiligheidsregio's worden in toenemende mate geconfronteerd met een stapeling van incidenten en crisis en langdurige crisis. Het Rijk kijkt meer en meer naar veiligheidsregio's om crises te coördineren en de interpretatie van de taak van de veiligheidsregio staat ter discussie, waardoor deze mogelijk breder geïnterpreteerd zal worden. De COVID-crisis, de Hoogwaterramp 2021 en de vluchtelingencrisis hebben laten zien dat we binnen de VRZL in staat zijn in te spelen op deze veranderingen, maar ook dat het tijd is voor een stap voorwaarts, gezien de steeds bredere capaciteitsvraag die vanuit het Rijk, en daarmee vanuit de maatschappij, bij veiligheidsregio's wordt neergelegd. Om die stap voorwaarts te realiseren zetten we de beschikbaar gestelde middelen (vanuit de gemeenschappelijk regeling en ophoging BDUR) gericht in.

Wij richten ons de komende jaren op het beter beheersbaar maken van de onderstaande prioritaire risico's:

- Toenemende maatschappelijke onrust
- Effecten klimaatverandering
- Energietransitie

Daarnaast zal er invulling worden gegeven aan de geformuleerde opdrachten bij de beschikbaarstelling van de extra BDUR middelen.

Langdurige crises

In 2024 is een brede projectgroep van start gegaan om een inrichting en voorbereiding op toekomstige langdurige crises te ontwikkelen. Deze projectgroep zal in 2026 verder werken aan implementatie van de gerealiseerde deelresultaten en aan verdere ontwikkeling en uitrol van de strategie mentale weerbaarheid. Deze mentale weerbaarheid is een belangrijk onderdeel om als organisatie en crisisteams een langdurige crisis aan te kunnen. Ook gaan we een 'flexibele schil' opstarten. Hierbij willen wij onze capaciteit binnen en buiten de organisatie breder inzetten bij een langdurige crisis. Denk hierbij aan het inzetten van ons brede personeelsbestand bij een langdurige crisis.

Dynamisch risicoprofiel

In het kader van doorontwikkeling van ons risicoprofiel naar een dynamisch risicoprofiel gaan we aan de slag met een systematiek rondom data-analyse, creëren van kennisnetwerken en risicoanalyses.

Netwerkmanagement

We gaan nadrukkelijker deelnemen in relevante regionale en landelijke netwerken, met name netwerken die zich richten op de genoemde geprioriteerde risico's. Ook zullen we een nadrukkelijker rol op ons nemen in het bij elkaar brengen en faciliteren van thematische netwerken.

Voor het intensiveren van de EMRIC-samenwerking: zie paragraaf EMRIC.

Burgerparticipatie

VRZL verleent advies en deelt best practices tijdens netwerkoverleggen met gemeenten voor de verdere doorontwikkeling van de crisisorganisatie.

Bevolkingszorg en evenementen

Zoals vastgelegd in de contourennota adviseert de commissie Muller op basis van de evaluatie Wet veiligheidsregio's een aantal zaken met betrekking tot de inbedding van bevolkingszorg in de veiligheidsregio.

Veel van deze aanbevelingen zijn in de VRZL reeds geïmplementeerd. Concreet gaat dit over:

- Het inrichten van een aantal uniforme bevolkingszorgfuncties zodat er duidelijkheid komt over de basisorganisatie van bevolkingszorg en de bovenregionale samenwerking kan worden versterkt;
- Een voldoende niveau van vakbekwaamheid van de kernfuncties bevolkingszorg conform vastgestelde kwaliteitseisen en kwalificatiedossiers;
- Verantwoording richting algemeen bestuur. Onderdeel hiervan is het monitoren van het gerealiseerde kwaliteitsniveau van bevolkingszorg en de invulling van landelijke kwaliteitscriteria die de branche vaststelt en beheert. De landelijke kwaliteitsnormen zelf worden niet in de wet opgenomen;
- Het bevorderen van de samenwerking tussen alle organisaties die bevolkingszorgtaken uitvoeren én organisaties die aansluiten op bevolkingszorg.
- Wettelijk verankeren regierol voor besturen van veiligheidsregio's voor bevolkingszorg en risico en crisiscommunicatie.

De verdere implementatie van deze aanbevelingen zal in de huidige beleidsperiode gerealiseerd worden.

Informatiemanagement

Informatiegestuurd werken

We willen altijd weten wat er speelt in de (Eu)regio, dit geven we vorm door informatiegestuurd te werken onder de noemer van informatiegestuurde veiligheid. Als VRZL en samen met de vijf andere zuidelijke veiligheidsregio's in Zuid-6 verband, werken we ook in 2026 aan de doorontwikkeling van informatieproducten en werkwijzen voor de versterking van de 24/7-informatiepositie binnen crisisbeheersing.

Het VIK (Veiligheids Informatie Knooppunt) Limburg, dat samen met Veiligheidsregio Limburg-Noord is opgezet, vormt een belangrijke basis voor onze informatiepositie die verder geborgd en versterkt moet worden. De visie voor VIK 2026 is dat dit binnen de veiligheidsregio als ontwikkelplatform is gepositioneerd. Dit met als doel om centraal de organisatie te kunnen ondersteunen en mee te kunnen denken met collega's en teams met een ontwikkelvraag.

De toenemende vraag voor (en opdracht om) aansluiting bij het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio (KCR2) leidt tot het zetten van stappen in de vormgeving en professionalisering van ons datamanagement en

netwerkmanagement. Zodoende kunnen we als VRZL ook in de toekomst mee blijven gaan in de nieuwe ontwikkelingen. We bouwen actief mee aan KCR2 door deelname vanuit onze regio aan bouwtafels en leerarena's.

Verzamelen en duiden van informatie

In 2026 zullen we verder werken aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden en partners, om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie. Dit is een vakgebied dat de komende jaren nog volop (landelijke) ontwikkelingen zal kennen waarbij wij als VRZL aangesloten moeten blijven. Dat vraagt om investeringen en prioritering. Daarbij wordt dankbaar gebruik gemaakt van de extra BDUR-middelen (indien die beschikbaar blijven).

De onderliggende data zijn daarbij van groot belang – de kwaliteit in de zin van betrouwbaarheid, compleetheid en tijdigheid bepaalt in grote mate hoe goed je het kunt gebruiken voor het nemen van beslissingen. We werken met een governance model om onze datakwaliteit verder te verhogen.

Operationele informatievoorziening

Operationele Informatievoorziening richt zich op het voorzien in de informatiebehoefte van de primaire processen binnen het programma brandweezorg: incidentbestrijding en risicobeheersing. Dit betekent dat alle onderdelen van de informatievoorziening (mensen, middelen, data, hard- en software) gericht zijn op het zo veilig en efficiënt mogelijk laten werken van de mensen in de primaire processen. Op dit gebied zal met name ingezet worden op rol- en incidentafhankelijke informatie. We behalen een sterkere informatiepositie door nog meer de samenwerking op te zoeken op het gebied van informatiedeling en een intuïtief en innovatief applicatielandschap.

Ook hier vervult data en de inzichten die daaruit voortkomen een steeds belangrijkere basis om te komen tot juiste beslissingen rondom de inrichting en aansturing van onze primaire processen. Denk hierbij aan gebiedsgerichte opkomsttijden (verfijnder en preciezer gebruik van data), dynamisch alarmeren en automatisch statusplotten.

In het kader van de gemeenschappelijke meldkamer zullen we ook in 2026 samenwerken met Veiligheidsregio Limburg Noord, om ervoor te zorgen dat het informatiemanagementproces op de meldkamer voor beide veiligheidsregio's dezelfde uitgangspositie heeft.

MOV en MOTO

Multidisciplinaire operationele voorbereiding (voor het grootste gedeelte crisis planvorming) zal geïntensiveerd worden met betrekking tot de eerdergenoemde geprioriteerde thema's: toenemende maatschappelijke onrust, effecten klimaatverandering en de energietransitie. De collega's van MOV en MOTO participeren actief in vele netwerken om tijdig nieuwe risico's te signaleren en hierop in te kunnen spelen. Hiernaast zal de reguliere planvorming op basis van het risicoprofiel ten minste conform de wettelijke kaders (herzieningscyclus) geüpdatet worden. Na vaststellen van adequate operationele voorbereiding zullen deze thema's middels opleidingen, trainingen en oefeningen ingebed worden onder crisisfunctionarissen. Hierin werken de collega's vanuit MOV en MOTO intensief samen.

Risico- en Crisiscommunicatie

Op het gebied van risico- en crisiscommunicatie participeren we ook in 2026 in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten.

We zetten in op het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren. Ook investeren we in het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van

belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies en in het intensiveren van de samenwerking met Chemelot (en andere partners) om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties. We investeren continu in het versterken van de communicatie en het opleiden en trainen van de functionarissen die daaraan bijdragen.

Kwaliteitszorg

In de beleidsperiode 2024-2027 zijn ambities van C&R op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Continuering van onze best practice op het gebied van GRIP-evaluaties.
- Doorontwikkeling GRIP-evaluatiesystematiek, mede door nog intensiever samen te werken met partners (zoals nu al is gerealiseerd voor Chemelot).
- Kennisregie: ontwikkeling en ondersteuning van het proces om ook externe evaluaties en onderzoeken intern te vertalen en op te volgen.

Kwaliteitszorg wordt in deze beleidsperiode ook breder uitgerold in de organisatie, zie hiervoor het onderdeel bedrijfsvoering.

EMRIC

Het samenwerkingsverband, ondersteund door het EMRIC-bureau, voert het EMRIC Meerjarenplan 2024-2028 uit. EMRIC geeft invulling aan het verder versterken van de (Eu)regionale samenwerking en heeft daarbij de volgende ambities:

- Benoeming in elke organisatie van twee warme liaisons die tijdens een incident met grensoverschrijdende effecten voor elkaar bereikbaar zijn. Bij gezamenlijke inzetten functioneren ze ter plekke als vooruitgeschoven commandopost om de hulpverlening al in een vroeg stadium zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Handhaving bestaande overleggroepen om de netwerkcontacten te verstevigen en een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de planvorming voor grensoverschrijdende inzetten.
- Bevordering van stages, uitwisselingen en publiekscommunicatie.
- Verbeteren van afspraken door e-learning- en opleidingsprogramma's en euregionale oefeningen.
- Up to date houden van bestuurlijke verdragen en operationele samenwerkingsplannen.
- Versterking van de risico- en crisiscommunicatie.
- Ontwikkeling van instrumenten die deze communicatie en de aanvraag van bijstand vergemakkelijken in Euregio Maas-Rijn.
- Innovatie en kwaliteitsverbetering mogelijk maken via de uitwisseling van best practices.
- Onderzoek (laten) doen naar nieuwe dreigingen zoals de gevolgen van cybercrime en klimaatverandering.
- Monitoring van de samenwerkingskwaliteit en de concretisering van afspraken.

Geneeskundige hulpverlening (GHOR)

De GHOR heeft net als de andere onderdelen binnen C&R te maken met langdurige crises en veranderde crisistypen. De coronacrisis heeft het belang van zorgcontinuïteit en ketencontinuïteit van zorg duidelijk zichtbaar gemaakt. Alle individuele zorginstellingen dienen in voorbereiding op een ramp of crisis de zorgcontinuïteit op orde te hebben. Daarnaast is het essentieel dat de ketencontinuïteit van zorg binnen de verschillende sectoren, maar ook tussen de verschillende sectoren te allen tijde goed geborgd is. Dit geldt niet alleen voor de sectoren binnen de acute zorg (ziekenhuizen, RAV, huisartsen(posten), GGD, etc.) maar ook voor de sectoren binnen de langdurige zorg (VVT, GHZ, GGZ, etc.). De onafhankelijke rol van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG), optredend vanuit het publiek belang en met de verbindende rol tussen zorg, veiligheidspartners en het openbaar bestuur is hierbij van groot belang.

Dit is gebleken tijdens de coronacrisis, maar geldt ook voor andere crisistypen en flitsrampen. Van belang is dat de zorgcontinuïteit van zorginstellingen georganiseerd en geborgd wordt en dat de ketencontinuïteit van

zorg binnen en tussen de verschillende sectoren voor, tijdens en na een ramp of crisis gemonitord wordt en geborgd blijft. De GHOR werkt nauw samen met de zorgpartners in Zuid-Limburg om gezamenlijk voorbereid te zijn. Dit gebeurt onder andere door het gezamenlijk opstellen van een Zorgrisicoprofiel en het flexibeler maken van de crisisorganisatie.

De landelijke en (Eu)regionale samenwerking wordt actief gestimuleerd om de informatieduiding en -deling makkelijker en sneller met de betrokken partijen voor elkaar te krijgen. Er wordt gestreefd naar landelijke uniforme werkwijzen zodat de voorbereiding op en het handelen tijdens een crisis bovenregionaal effectief kan verlopen. Er wordt afstemming gezocht met landelijke en regionale koepelorganisaties om in gezamenlijkheid op te kunnen treden.

Er worden voorbereidingen getroffen voor dreigende crisissituaties. Hierbij wordt vooral gekeken vanuit het Zorgrisicoprofiel om zorgorganisaties zich te laten voorbereiden op langer durende crisissituaties waarbij zijzelf verantwoordelijkheid kunnen nemen om de zorgcontinuïteit te blijven waarborgen.

De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Om het groeiend aantal evenementen van de juiste advisering te voorzien wordt er ingestoken op meer onderzoek en productontwikkeling van evenementenadviesing. Dit gebeurt zowel via eigen regionaal onderzoek als via landelijk onderzoek (Anaphem).

1.2.4 Wat gaat het kosten?

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten						
Baten	401	600	350	350	500	500
Baten	401	600	350	350	500	500
Lasten						
Personeel	4.716	4.200	5.199	5.355	5.516	5.681
Opleiding, vorming en training	501	350	540	565	590	515
Kantoor	1.130	750	1.447	850	900	950
Automatisering	434	750	470	500	550	600
Huisvesting	38	155	42	44	46	48
Voertuigen	47	150	-	-	-	-
Materialen	376	115	200	206	212	219
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Lasten	7.242	6.470	7.898	7.520	7.814	8.013
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-	-	-
Dotatie voorzieningen	12	-	-	-	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	12	-	-	-	-	-
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-6.853	-5.870	-7.548	-7.170	-7.314	-7.513

1.3 BRANDWEERZORG

1.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweezorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan.

1.3.2 Wat willen we bereiken?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. We bestrijden brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

Daarvoor moeten we de risico's in onze regio goed kennen en analyseren. En is samenwerking met publieke partners zoals politie, ambulancedienst, de provinciale- en rijksoverheid, Duitse en Belgische autoriteiten en hulpdiensten, Rijks Waterstaat, het Waterschap Limburg en de Water Maatschappij Limburg belangrijk. Maar ook met private partners zoals de energieleveranciers, telefonie- en internetproviders. Zo kunnen we risico's snel signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

1.3.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Onderstaand wordt per onderdeel binnen het programma Brandweezorg aangegeven met welke zaken zij bezig zijn en/of waarmee zij aan de slag gaan in 2026:

Risicobeheersing

VRZL werkt in een complexe en dynamische samenleving. Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering. De nadruk komt steeds meer te liggen op het voorkomen en beheersbaar maken van incidenten. Dat vergt niet alleen het toepassen van regels, maar ook het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's, zoeken naar maatregelen die de veiligheid bevorderen, motiveren van anderen die het verschil kunnen maken en het beïnvloeden van risicovol gedrag.

In 2026 richten zij ons op de volgende twee speerpunten:

1. **Implementatie Visie op inrichting risicobeheersing:** De "Visie op inrichting Risicobeheersing" is opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van VRZL. In 2026 zal deze visie verder geïmplementeerd worden.

Speerpunten van de deze visie zijn:

- a. Een omslag van regelgericht naar risicogericht werken, en van toetsen aan wettelijke regels naar (brand)veiligheidsadvies.
 - b. Proactief inspelen op trends en ontwikkelingen met name op het gebied van energietransitie en weerbaarheid van de maatschappij.
 - c. Met de beschikbare capaciteit een zo hoog mogelijke veiligheidswinst behalen aandacht te besteden aan de belangrijkste risico's, waarbij het brandweerrisicoprofiel het fundament vormt.
 - d. Verbinding maken tussen het brandweerrisicoprofiel en lokaal veiligheidsbeleid, waarbij de Output van de gesprekken met de gemeenten de input vormt voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Aan het eind van de beleidsplan periode zullen alle 16 gemeenten dit traject hebben doorlopen.
 - e. Met het dynamisch brandweerrisicoprofiel is een basis gelegd voor het verder realiseren van een verbinding tussen het brandweerrisicoprofiel en het lokale veiligheidsbeleid. Output van gesprekken hierover vormen terugkerend input voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Daarmee scherpen we de schaarse inzet van mensen en middelen op die risico's die er toe doen.
2. **Implementatie van de Omgevingswet:** Op 1 januari 2024 is de nieuwe omgevingswet van kracht geworden. Het team risicobeheersing blijft verder werken aan de implementatie van de omgevingswet binnen de veiligheidsregio. Hierbij zijn de volgende punten van belang.
- a. Adequate verankering van fysieke veiligheid in het instrumentarium van de Omgevingswet.
 - b. Het 'Omgevingswetproof' maken van de organisatie en het leveren van meer integraal advies.
 - c. Een integrale afweging bewerkstelligen door het bevoegd gezag, waarbij restrisico's bewust worden geaccepteerd. En waarbij actief en transparant wordt gecommuniceerd over deze risico's, zodat burgers daarmee bekend zijn en op basis daarvan weten hoe te handelen.
 - d. In 2025 zal een evaluatie plaatsvinden van de werkwijze van de omgevingswet binnen de VRZL. De evaluatiepunten zullen in 2026 worden opgepakt.
 - e. In 2024 hebben we een jaar ervaring opgedaan met de omgevingswet en hebben we met gemeenten en provincie doorleefd in hoeverre we hier klaar voor waren. De opgedane leerervaringen worden in 2025 deels al opgepakt en worden in 2026 verder verwerkt.

Incidentbestrijding

Het bewaken en borgen van de continuïteit in paraatheid en slagkracht van onze repressieve organisatie is ons primaire product. Daarnaast zullen we in 2026 verder gaan met het implementeren van de ambitie incidentbestrijding zoals vastgesteld in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de VRZL. Speerpunten hierbij zijn Gebiedsgerichte Opkomsttijden, het landelijk Kader Uitrust op Maat met een minimale bezetting van 4 mensen (waaronder een bevelvoerder) en het behoud van vrijwilligheid en onze backbone van beroepskazernes.

Belangrijke thema's in 2026 zijn:

- Het verder uitwerken en implementeren van een programma behoud vrijwilligheid, diversiteit en flexibiliteit staan hierbij centraal.
- Het behouden/creëren van een goede uitgangspositie op de krappe arbeidsmarkt.
- We zijn een lerende organisatie die zich wil verbeteren daartoe zal gewerkt worden aan een verdere verbetering en implementatie van de evaluatiesystematiek voor het mono optreden van de brandweer bij incidenten.
- Heroriëntatie op de inrichting van Incident Bestrijding.
- Het inrichten van een toekomstbestendige piketorganisatie.
- Het afronden van het wervingstraject voor vrijwilligers voor de dagopleiding manschap rekening houdend met hun inzet geschiktheid voor de Service Centra op de beroepskazernes.

Meldkamer

Het doel van de MKB is het verzorgen van meldingen en alarmeringen voor operationele (brandweer)functionarissen voor VRZL en VRLN. Calamiteitencoördinatoren maken ook deel uit van de meldkamer. Ze verzorgen in de warme fase de eenhoofdige leiding op de meldkamer.

Op basis van deze doelstelling en voorzienbare ontwikkelingen richt de MKB zich in de periode 2024 t/m 2027 op drie thema's:

1. De veranderende rol van de meldkamer qua informatievoorziening voor (brandweer)eenheden en functionarissen. In 2026 zullen wij verder werken aan het binnenhalen, interpreteren en verwerken van actuele informatie. Waarbij de focus wordt gelegd op videobeelden en sensoren
2. De ontwikkeling van de meldkamer naar een bewaker die dag en nacht informatie duidt, waardoor crisisrespons sneller en effectiever start of zelfs voorkomen kan worden door extra snel op te treden. Hier gaan we in 2026 mee verder.
3. De standaardisatie van werkwijzen, gezamenlijke (standaarden voor) informatiesystemen en beheersbare en veilige ICT. In 2026 zal dit proces doorlopen.

Daarnaast is er vanuit het land een visie ontwikkeld met de titel "2030... dichterbij dan je denkt", die we in 2026 verder zullen implementeren. De volgende thema's worden hierin behandeld:

1. Realtime 'multi-sensor' maatschappij
2. Meldkamerfunctie
3. Operationeel centrum en multidisciplinaire opschaling
4. Informatiegestuurde veiligheid

Een goede kwantitatieve bezettingsgraad van vakbekwame medewerkers is een randvoorwaarde om deze thema's vorm te geven.

Vakbekwaamheid

Er zal ook in het begrotingsjaar 2026 uitvoering gegeven worden aan ons reguliere werk. Dit betreft o.a. het verzorgen van reguliere opleidingen voor manschappen, bevelvoerders en specialismen. Op het gebied van oefenen en bijscholen betreft het de organisatie van de beroepsoefendagen, de afstemming van een regionaal oefenrooster en het verzorgen van bijscholing voor onze medewerkers. Dit gebeurt binnen het "Kader blijvende vakbekwaamheid". Ook zal er ingezet worden op een verdere doorontwikkeling en optimalisering van de elektronische en virtuele leeromgeving, digitale simulaties, borging van de vakbekwaamheid en verdere stabilisatie van het instructeursbestand.

In het kader van het realistisch oefenprogramma zal 2026 in het teken staan van incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS) en waterongevallen (WO). Hierbij zal o.a. optimaal gebruik gemaakt worden van onze faciliteiten en de mogelijkheden van de nieuwe digitale leeromgeving en -hulpmiddelen.

Daarnaast zal 2026 in het teken staan van de aankomende herziening c.q. herinrichting van het (landelijke) brandweeronderwijs. Naar aanleiding van de audit van 2025 en de hierin geboekte resultaten maakt dit integraal onderdeel uit van de doorontwikkeling van het regionale brandweeronderwijs. Daarmee geven we aantoonbaar vorm aan het concept “de lerende organisatie”.

Kaderstelling

In het team wordt de inhoudelijke beleidsvoorbereiding voor brandweezorg geconcentreerd. Daarnaast wordt Kaderstelling ingezet bij ad hoc vraagstukken op tactisch niveau. Kaderstellend betekent dat het team binnen de diverse thema's coördineert, faciliteert en de (brandweer)organisatie continu verbetert.

De doelstelling van kaderstelling is dat repressieve medewerkers elk moment van het jaar en op elk tijdstip veilig en efficiënt kunnen werken. Naast lopende zaken zal 2026 op basis van het Meerjarenbeleidsplan en Meerjareninvesteringsplan onder andere in het teken staan van het voltooien van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL, de doorontwikkeling van een systeem met betrekking tot mono-evaluaties, voorbereiding voor de implementatie van de zogenaamde TS Flex, verdere inbedding van het systeem van Gebiedsgericht opkomsttijden, actualisatie van de operationele procedures, en deelname aan (aanbesteding- en investerings-) projecten. Ook zal duidelijk zijn of de blusrobot tot het standaard materieel binnen VRZL zal behoren.

De volgende thema's komen daarbij aan bod:

Thema: lerende organisatie:

Ingezet wordt op de implementatie van mono-evaluaties en de daarbij behorende kennisregie, een management of change procedure binnen VRZL en de actualisatie van operationele- en bedrijfsvoering technische (dat wil zeggen aan de service centra gelieerde) procedures.

Thema: werken op basis van data:

Ingezet wordt op “data gedreven” werken. Daarmee wordt enerzijds bedoeld het vergaren van data voor beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie (kengetallen, trend ontwikkeling, prestatieverantwoording) en anderzijds operationele data vergaring zoals realtime dekkingsplan, telemetrie data digitale verkenning en open source intelligence (OSINT) ter ondersteuning van de operaties op straat. In 2026 dienen de systemen ter ondersteuning van “data gedreven” werken geïmplementeerd te zijn.

Thema: verbinding in- en extern:

Wil Kaderstelling in haar kracht staan dan is het van belang dat Kaderstelling binnen VRZL weet wat er speelt zowel formeel als informeel in de organisatie. Daarom zijn medewerkers van Kaderstelling regelmatig aanwezig op de kazernes en bij andere teams binnen VRZL. Gezien de vele landelijke ontwikkelingen is het verder belangrijk dat Kaderstelling vertegenwoordigd is in landelijke netwerken van Brandweer Nederland. Net zo belangrijk is echter dat Kaderstelling de samenwerking opzoekt met andere veiligheidsregio's, private partijen, andere netwerkpartners en de brandweerorganisaties in België en Duitsland.

Thema: robuust en duurzaam:

Kijkend naar alle ontwikkelingen wordt de komende periode bij alles wat we doen ingezet op een duurzame en robuuste organisatie van de brandweezorg.

Alleen zo draagt Kaderstelling bij aan een professionele, wendbare en vitale organisatie. Meer concreet wordt ons alarmerings- en inzetstelsel meer in landelijke lijn en meer robuust ingericht. Ook wordt verder verkend hoe we vrijwilligers verbonden houden aan VRZL. Behoud van vrijwilligheid is immers één van onze speerpunten.

Thema: (on)voorzienbare projecten:

Voorzienbare projecten waar kaderstelling de kar trekt dan wel een rol in speelt in de periode 2025 zijn onder andere het onderzoek naar de mogelijkheden voor repressieve werkzaamheden (blussing maar ook verkenning) door een blusrobot en het project toekomstige piketten. Medewerkers van Kaderstelling kunnen binnen projecten verschillende rollen vervullen (onder andere projectleider, deelnemer, of procesbegeleider). Maar er zullen onvermijdelijk nog meer ontwikkelingen en daarmee projecten op ons afkomen, die we nu nog niet kunnen voorzien. Ook deze worden uiteraard opgepakt.

Persoonlijk leiderschap binnen het programma Brandweezorg

Alle ontwikkelingen om de ambities Brandweezorg te realiseren maken dat qua veranderbereidheid en onzekerheid, veel van alle medewerkers en leidinggevenden binnen VRZL wordt gevraagd. Vooral van de leidinggevenden wordt daarbij een voorbeeldrol gevraagd om vernieuwend en persoonlijk leiderschap te tonen. Dit type leiderschap is gebaseerd op meer gedeelde verantwoordelijkheid, eigenaarschap en vertrouwen waarbij besluitvorming lager in de organisatie wordt belegd. Medewerkers krijgen meer ruimte om zelf proactief oplossingen aan te dragen. Leidinggevenden faciliteren hun teams, tonen waar nodig leiderschap, dragen de organisatie brede missie, visie en de afdelingsambitie van IB uit en coachen collega's ten behoeve van hun ontwikkeling en daarmee die van de organisatie. Alleen zo kunnen we als professionele, vitale en wendbare organisatie de ontwikkelingen die op ons af komen, het hoofd bieden.

1.3.4 Wat gaat het kosten?

Programma Brandweezorg	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten						
Overige inkomsten	44.134	1.750	1.750	1.900	1.900	1.900
Baten	44.134	1.750	1.750	1.900	1.900	1.900
Lasten						
Personeel	28.865	32.299	33.551	34.246	35.241	35.849
Opleiding, vorming en training	785	1.200	1.050	1.075	1.100	1.125
Kantoor	442	300	405	400	300	325
Automatisering	124	100	120	125	130	135
Huisvesting	46.706	4.300	3.700	3.900	4.000	4.300
Voertuigen	601	1.030	1.100	1.200	1.300	1.400
Materialen	695	700	1.100	1.075	1.100	1.125
Kapitaallasten	4.144	5.746	6.701	6.731	7.228	7.145
Lasten	82.362	45.675	47.727	48.752	50.399	51.404
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-	-	-
Dotatie voorzieningen	6.914	2.890	2.986	3.032	3.126	3.200
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	6.914	2.890	2.986	3.032	3.126	3.200
Dotatie reserves	6.866	4.505	6.010	6.191	6.376	6.568
Onttrekking reserves	3.169	4.969	7.301	6.731	7.228	7.145
Mutatie reserves	3.697	-464	-1.291	-540	-852	-577
Resultaat	-48.839	-46.351	-47.672	-49.344	-50.773	-52.127

2 PARAGRAFEN

2.1 ALGEMEEN

De paragrafen handelen vooral over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen en omvatten de navolgende verplichte paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

De paragrafen grondbeleid en lokale heffingen zijn op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg niet van toepassing.

2.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

2.2.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.2.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL. Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen 2025
- PTSS
- PFAS
- Bezuiniging BDuR gelden 10% (met ingang van 2026)
- VRZL als onderdeel van de vitale infrastructuur

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing. Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevensstabel MEV met als peildatum september 2025.

2.2.3 Inventarisatie risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene. De omvang van een risico kan worden geschat door de kans dat een bepaalde gebeurtenis zich voordoet te vermenigvuldigen met het gevolg (€) van deze gebeurtenis.

De methodiek die wordt toegepast is op basis van een kwantitatieve analyse. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	C & R	Bedrijfsvoering
1. CAO-ontwikkelingen 2025	PM					
2. Technologische ontwikkelingen	500.000	50%	250.000			
3. Milieu Eisen	500.000	75%	375.000			
4. Datalekken / Informatiebeveiliging	1.000.000	50%		166.667	166.667	166.667
5. Krapte arbeidsmarkt	300.000	75%		75.000	75.000	75.000
6. Omgevingswet	100.000	75%		75.000		
7. Wet open overheid (Woo)	200.000	75%				150.000
8. Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog	PM					
9. Verlofsparen / Overmatig verlof saldi	800.000	75%	600.000			
10. PTSS	600.000	75%		450.000		
11. Wet digitale toegankelijkheid	200.000	75%	150.000			
12. PFAS	750.000	50%	375.000			
13. BDuR korting 10% (2026)	PM					
14. VRZL als vitale organisatie	PM					
			1.750.000	766.667	241.667	391.667

• CAO ontwikkelingen 2025:

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1. CAO ontwikkelingen 2025	PM					

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeente bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevensstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

Het AB heeft in haar vergadering van 3 december 2022 uitgesproken dat VRZL voor de indexering dient toe te passen zoals die vermeldt staat in de CPB kerngegevensstabel MEV met peildatum september voor het jaar. Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor de te verwachten indexering bij de deelnemende gemeenten VRZL. Toepassing van de indexcijfers betekent een loonindex van 4,8% (2/3 deel) en een prijsindex van 2,7% (1/3 deel).

De huidige Cao loopt tot 1 augustus 2025. Vervolgens dient een nieuwe Cao afgesloten te worden waarbij op dit moment onzeker is welke loonstijging hiermee gepaard gaat. Het risico blijft bestaan dat deze loonstijging niet volledig gedekt zal worden door de indexeringssystematiek die met het AB is afgesproken,

zoals we dat ook in 2024 hebben ervaren. VRZL zal dit monitoren op basis van de CPB Kerngegevensstabel MEV met peildatum september 2025 en dit vervolgens bespreken met het bestuur.

- **Technologische ontwikkelingen:**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
2. Technologische ontwikkelingen	€ 500.000	50%	€ 250.000			

De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen. Denk hierbij aan artificial intelligence en ontwikkelingen bij brandbestrijdingen zoals digitale verkenning en drones.

Ten aanzien van 2024 is de kans dat dit zich voordoet in 2025 gelijk gebleven, aangezien wij hier als VRZL wel enige mate van invloed op hebben in de zin met welke snelheid wij deze technologische ontwikkelingen willen volgen.

- **Milieu eisen:**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
3. Milieu eisen	€ 500.000	75%	€ 375.000			

Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden voor de kazernes die VRZL in eigendom heeft en het mogelijkwerijs buiten werking stellen van materieel. Ten opzichte van 2024 is dit risico in 2025 gelijk gebleven.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
4. Datalekken / Informatiebeveiliging	€ 1.000.000	50%		€ 166.667	€ 166.667	€ 166.666

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete.

Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. Dit risico is ten opzichte van 2024 verhoogd en is gebaseerd op cyberhacks bij andere veiligheidsregio's, en de kans dat dit risico zich voordoet is gelijk gebleven.

- **Krapte arbeidsmarkt:**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
5. Krapte arbeidsmarkt	€ 300.000	75%		€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000

Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt koste het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot meer salariskosten. In 2024 is het gelukt om meerdere cruciale posities in te vullen waardoor het risico opzichte van 2024 fors is gedaald waarbij de kans dat dit zich voordoet gelijk is gebleven.

- **Omgevingswet:**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
6. Omgevingswet	€ 100.000	75%		€ 75.000		

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht geworden. De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie. Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het

stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

Ten opzichte van 2024 is in samenwerking met de teamleider Risicobeheersing gekeken naar dit risico en is besloten de impact in 2025 te verlagen aangezien de impact kleiner is dan verwacht waarbij de kans dat dit risico zich voordoet gelijk is gebleven.

De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

- **Wet open overheid (Woo):**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
7. Wet open overheid (Woo)	€ 200.000	75%				€ 150.000

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Het Rijk heeft financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021 (zie paragraaf 2.2. punt 18). Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Ten opzichte van 2024 is de impact en de kans dat dit risico zich voordoet in 2025 gelijk gebleven.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog:**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
8. Huisvestingbeleid Bestuurlijke dialoog	PM					

Afgelopen jaar is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweezorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen / overmatige verlofsaldi:**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
9. Verlofsparen / Overmatige verlofsaldi	€ 800.000	75%	€ 600.000			

Verlofsparen:

Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang.

Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022.

Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL hiervan gebruik gaan maken met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, dit niet vanuit de eigen begroting kan worden gefinancierd.

Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot verlofsparen, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met de accountant.

Overmatige verlofsaldi:

Bij alle bovenwettelijke uren waarop een werknemer recht heeft conform de CAO Veiligheidsregio, is sprake van een niet gemiddeld gelijkblijvende omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum).

Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Dit zullen we bij het opstellen van de jaarrekening meenemen waarbij de peildatum 31 december 2024 wordt genomen om inzichtelijk te maken welke omvang hiermee gepaard gaat.

Voor het bepalen in hoeverre sprake is van overmatige verlofsaldi ("stuwmeren") bij het bovenwettelijke verlof waarvoor een voorziening moet worden getroffen, ligt het voor de hand aan te sluiten bij het beleid rondom verlof-verjaring en het maximale verlof dat aan het einde van een kalenderjaar mag worden meegenomen naar een volgend jaar (jaargrens-overgangen). Voor het bovenwettelijke verlof dat geen gemiddeld gelijkblijvende omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi moet een voorziening worden opgenomen.

We zijn tot onderstaande werkwijze en systematiek gekomen. Deze werkwijze en systematiek hebben wij met onze accountant afgestemd.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft een analyse uitgevoerd op de overmatige verlofsaldi en getoetst of er sprake is van een gemiddeld gelijkblijvende omvang van deze verlofsaldi. Bij de bovenwettelijke verlofuren binnen de Veiligheidsregio Zuid Limburg is sprake van een arbeid gerelateerde verplichting met een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw. De bovenwettelijke verlofuren die binnen 5 jaren worden opgebouwd (en ook binnen vijf jaren moeten worden afgebouwd) kennen deels een overmatig verlofsaldo. De risicoanalyse die Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft uitgevoerd van de bovenwettelijke uren betreft de uren zoals deze in de afgelopen 5 jaren zijn opgebouwd.

Op basis van deze risicoanalyse is de inschatting gemaakt, dat de oudste drie jaren van de opbouw over een periode van vijf jaar als overmatig zijn te kenmerken.

De verlofsaldi zoals deze nog openstaan zijn als overmatig te classificeren omdat die onmogelijk nog binnen 1 of twee jaren opgenomen kunnen worden zonder dat de roosters en minimale bezetting in het gedrang komen. Daarnaast bestaat het risico dat deze bovenwettelijke uren omgezet worden naar het verlofsparen. De oudste jaren worden bij het opnemen van het verlof als eerste afgeboekt. Dat heeft tot gevolg dat er niet enkele in de oudste drie jaren verlofsaldi openstaan, maar ook in de meest recente jaren, hetgeen onderbouwd dat de betreffende medewerker zijn verlofsaldi op basis van historische ontwikkelingen niet op krijgt gemaakt (dus niet gemiddeld gelijkblijvende verplichting).

Dit betekent dat wij voor de bovenwettelijke verlofsaldi van de oudste drie jaren een voorziening overmatige verlofsaldi verlofsaldi dienen te vormen. De bovenwettelijke uren maken we financieel met het gemiddeld uurtarief van een medewerker, e.e.a. conform de voorgeschreven systematiek vanuit het BBV.

In 2025 zullen wij op basis van ervaringscijfers wederom een risicoanalyse uitvoeren om vast te stellen of de voorziening op basis van de eerste drie jaar nog toereikend is of dat de voorziening uitgebreid dient te worden.

Omdat de laatste 2 jaar van het overmatige verlofsaldi niet worden meegenomen ontstaat een aanvullend risico waardoor dit risico ten opzichte van 2024 in omvang is toegenomen en de kans op dit risico in 2025 gelijk is gebleven.

- **Posttraumatische stressstoornis (PTSS):**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
10. PTSS	€ 600.000	75%		€ 450.000		

Brandweermensen- beroepskrachten en vrijwilligers – zetten zich vierentwintig uur per dag, zeven dagen in de week met hart en ziel in voor de samenleving. Bij deze hulpverlening krijgen zij, net als crisisfunctionarissen en/of ondersteunend personeel, te maken met ingrijpende gebeurtenissen en dat maakt het werk belastend. Het gaat de veiligheidsregio aan het hart dat sommige van onze medewerkers vanwege de werkzaamheden mentale klachten ontwikkelen en dat vraagt om extra alertheid.

In de uitvoering van het werk bij de veiligheidsregio's kunnen zich heftige confrontaties voordoen, die kunnen leiden tot PTSS en onder bepaalde voorwaarden kunnen worden gekwalificeerd als een beroepsziekte. De financiële gevolgen van een landelijke modelregeling kunnen fors zijn en daartoe zullen wij bij de risicoparagraaf van de jaarrekening 2024 dit opnemen.

- **Wet digitale toegankelijkheid:**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
11. Wet digitale toegankelijkheid	€ 200.000	75%	€ 150.000			

Digitale toegankelijkheid is wettelijk verplicht voor Nederlandse overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-)publieke sector.

Het is verplicht om te voldoen aan de eisen van WCAG 2.1, niveau A en AA. Overheidsinstanties horen toegankelijk te zijn. Je voldoet aan de verplichting door:

- Het toepassen van de toegankelijkheidseisen van WCAG 2.1 op niveau A en AA;
- Het publiceren van een toegankelijkheidsverklaring op de website.
- Het blijven verbeteren van de toegankelijkheid van websites, clouds, intranet en mobiele applicaties en het bijhouden van de voortgang in de toegankelijkheidsverklaringen.
- De verplichting geldt voor websites, apps, en intranetten en extranetten die live gaan of ingrijpend worden aangepast.

Uiteindelijk moet elke website en app status A krijgen. Maar dat hoeft niet in één keer. Je kunt dus met een lagere status beginnen, zoals B, C of D. Met status B of C voldoe je al aan de wet, met status D nog niet. Maar let op: na een tijd moet de status wel beter worden. Anders voldoe je niet meer aan de wet. C moet dus B of A worden en B moet A worden.

Indien wordt voldaan aan alle 50 eisen op niveau A en AA van de norm WCAG 2.1 wordt de status A verkregen. Dit vergt voor VRZL een behoorlijke investering en is een autonome ontwikkeling waarvoor binnen de begroting vooralsnog geen middelen zijn.

- **PFAS:**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
12. PFAS	€ 750.000	50%	€ 375.000			

PFAS is een verzamelnaam en staat voor per- en polyfluoralkylstoffen. Deze groep chemische stoffen is door mensen gemaakt en komt van nature niet voor in het milieu. PFAS kunnen een negatief effect hebben op milieu en gezondheid. In de buurt van plekken waar met blusschuim is geoefend kunnen PFAS (Per- en polyfluoralkylstoffen) tot boven de Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging PFAS (INEV's) in grond en grondwater worden aangetroffen. Uit een risicobeoordeling moet dan blijken of er onaanvaardbare risico's zijn. Meestal leiden dit soort lokale verontreinigingen met PFAS niet tot

gezondheidsrisico's. Op een oefenplaats van de brandweer worden namelijk geen gewassen verbouwd. Als er op zo'n plek huizen worden gebouwd, kan het wel nodig zijn eerst de bodem te saneren. Op de lange termijn kan het zijn dat verontreinigingen met PFAS leiden tot aantasting van het drinkwater. In de risicobeoordeling moet daarom ook worden bekeken waar de verontreiniging zich naartoe zal verplaatsen en of zich kwetsbare objecten zoals drinkwaterwinningen in de omgeving bevinden. De provincies hebben opdracht om te onderzoeken op welke locaties een eventuele PFAS verontreiniging aan de orde kan zijn. Dit kan dan een mogelijk risico vormen voor VRZL. Landelijk is het risico geclassificeerd qua kans en impact en dat leidt tot de opname van dit risico in de jaarrekening.

- **BDuR korting 10% (2026):**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
13. BDuR korting 10% (2026)	PM					

Op grond van het Hoofdlijnenakkoord en de uitwerking in het regeerprogramma wordt de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (de Rijksbijdrage aan de veiligheidsregio's) vanaf 2026 met 10% (= € 27,7 miljoen) gekort en overgeheveld naar het Gemeentefonds.

Inmiddels heeft het kabinet besloten dat de BDuR blijft bestaan als specifieke uitkering en daarmee niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds. Wat betreft de korting is de inzet om in de voorjaarsnota komende zomer duidelijkheid te geven hoe dit zal gaan uitwerken. Voor nu staat de korting verwerkt vanaf 2026 in de JenV-begroting.

Welke gevolgen dit gaat hebben voor VRZL in 2026 is op dit moment niet duidelijk. Wordt de taakstelling van 10% echter toch gehandhaafd, zal dit risico financieel gemaakt worden in de bijgestelde risicoanalyse behorende bij de jaarrekening 2025.

- **VRZL als onderdeel van de vitale infrastructuur (Q2 2025):**

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
14. VRZL als vitale organisatie (Q2 2025)	PM					

Er wordt al langere tijd over gesproken dat het ministerie van Justitie en Veiligheid de veiligheidsregio's in Nederland aan gaat merken als onderdeel van de vitale infrastructuur. Op dit moment is de verwachting dat dit mogelijkerwijs geëffectueerd wordt in Q2 2025. Wat dat voor VRZL gaat betekenen is vooralsnog ongewis, waarbij het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft aangegeven dit na een eventuele aanwijzing verder te gaan onderzoeken. Welke aanvullende taken dit met zich mee gaat brengen voor VRZL en hoe mogelijke financiering van die aanvullende taken plaats zal vinden maakt dat we dit risico nu niet financieel kunnen maken en als PM hebben aangemerkt. Zodra hier meer duidelijkheid over ontstaat zullen wij dit met ons Bestuur bespreken.

In het jaar 2024 is het risico van de CAO ontwikkelingen 2023 zoals benoemd in de jaarrekening 2023 gemitigeerd.

Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweezorg	C&R	Bedrijfsvoering
1. CAO ontwikkelingen 2023	€ 1.629.029	100%	€ 1.629.029			

Dit risico is gemitigeerd door het besluit van het AB in haar vergadering van 5 juli 2024 om deze structurele bijdrage door deelnemende gemeenten vanaf 2024 vast te stellen conform het gedane voorstel.

2.2.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

VRZL heeft een kwantitatieve analyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.2.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2024 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31-dec-24
Algemene reserve C&R en Brandweezorg	2.131
Algemene reserve GHOR	103
Totale weerstandscapaciteit	2.234
Omschrijving	31-dec-24
Weerstandsvermogen	0,71

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **onvoldoende** is.

2.2.6 Financiële kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Vaste schulden	21.115	29.451	28.970	42.500	39.900	36.400
B	Netto vlottende schuld	8.448	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	23.611	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	27.473	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	175	150	150	150	150	150
G	Overlopende activa	10.742	500	500	500	500	500
H	Totale baten	114.361	68.631	72.838	74.754	76.924	78.799
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	12,93%	43,42%	40,25%	57,32%	52,32%	46,64%
1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte lenen	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Vaste schulden	21.115	29.451	28.970	42.500	39.900	36.400
B	Netto vlottende schuld	8.448	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	23.611	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	27.473	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	175	150	150	150	150	150
G	Overlopende activa	10.742	500	500	500	500	500
H	Totale baten	114.361	68.631	72.838	74.754	76.924	78.799
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	12,93%	43,42%	40,25%	57,32%	52,32%	46,64%
2.	Solvabiliteitsratio [3]	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Eigen vermogen	10.008	10.800	8.252	7.712	6.859	6.281
B	Balanstotaal	76.959	53.000	50.299	66.269	66.772	67.855
	Solvabiliteit (A/B)*100%	13,00%	20,38%	16,41%	11,64%	10,27%	9,26%
3.	Structurele exploitatieruimte [4]	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Totale structurele lasten	66.212	69.095	74.129	75.294	77.776	79.376
B	Totale structurele baten	66.507	68.631	72.838	74.754	76.924	78.799
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	4.416	5.836	6.010	6.191	6.376	6.568
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.169	4.971	6.701	6.731	7.228	7.145
E	Totale baten	114.361	68.631	72.838	74.754	76.924	78.799
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) + (D-C))/E*100%	-0,83%	-1,94%	-0,82%	0,00%	0,00%	0,00%

Toelichting financiële kengetallen:

De kengetallen zijn voor VRZL minder van belang dan voor een gemeente. Dit heeft te maken met het feit dat de VRZL zelf niet de hoogte van haar eigen vermogen kan bepalen. Door het AB is op basis van de nota reserves en voorzieningen d.d. 14 oktober 2022 het besluit genomen dat de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

Daardoor zijn de kengetallen zoals solvabiliteit en netto schuldquote nauwelijks door VRZL te beïnvloeden. Deze kengetallen zullen door het grote aandeel van het vreemd vermogen in het balanstotaal nooit een positief beeld geven.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In 2020 zijn in het kader van de liquiditeitspositie van VRZL en voor de financiering van de investeringen langlopende leningen afgesloten. Aangezien voor het jaar 2027 nieuwbouw gepland staat van bestaande kazernes zullen we tijdig nieuwe langlopende leningen dienen af te sluiten.

Na een stijging in 2020 als gevolg hiervan nemen vervolgens de vaste schulden als gevolg van aflossingen af en zijn er geen nieuwe langlopende leningen gepland. De netto schuldquote zien we dan ook procentueel vanaf 2022 dalen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is **dalende** mede als gevolg van het afnemen van de reserves en voorzieningen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen. Dit om te voorkomen dat hierdoor structurele problemen ontstaan.

2.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het gewenste onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweezorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2024 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van het meerjarig investeringsplan zullen er vervangingsinvesteringen plaats vinden.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het onderhoudsplan, de gerealiseerde onderhoudskosten worden onttrokken aan de voorziening.

In 2025 en 2026 zullen wij de uitkomsten van de bestuurlijke dialoog huisvesting verder uitwerken en zullen we ook de meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) van de kazernes actualiseren.

2.4 FINANCIERING

De financieringsparagraaf heeft als doel inzicht geven in het Treasury beleid en de beheersing van de financiële risico's. Het Treasury beleid van VRZL is gericht op het zo optimaal mogelijk financieren van de publieke taak, waarbij beperking van de financiële risico's centraal staat. Deze financieringsparagraaf en het Treasurystatuut zijn belangrijke instrumenten voor transparantie in de financieringsfunctie.

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

Voor een actueel overzicht van de aangegane langlopende leningen verwijzen we naar het overzicht van de langlopende geldleningen. De bestuurlijke dialoog huisvesting kan met zich meebrengen dat we in de jaren 2024 en 2025 langlopende leningen gaan aantrekken, vooruitlopend op de invulling van het huisvestingsbeleid en de op dit moment geldende lage rentestand voor het aantrekken van leningen om zo de rentelast zo goed als mogelijk in te perken. Aangezien voor het jaar 2027 nieuwbouw gepland staat van bestaande kazernes zullen we tijdig nieuwe langlopende leningen afsluiten.

2.4.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

Kasgeldlimiet	1e kw. 2026	2e kw. 2026	3e kw. 2026	4e kw. 2026	2026
Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	74.129	74.129	74.129	74.129	74.129
1. Toegestane kasgeldlimiet					
- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
- in bedrag	6.079	6.079	6.079	6.079	6.079
2. Gemiddelde omvang vlottende korte schuld					
Opgenomen gelden < 1 jaar	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3. Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)					
Contante gelden in kas					
Tegoeden in rekening courant	150	150	150	150	150
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
4. Toets kasgeldlimiet					
Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-10.150	-10.150	-10.150	-10.150	-10.150
Toegestane kasgeldlimiet (1)	6.079	6.079	6.079	6.079	6.079
Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	16.229	16.229	16.229	16.229	16.229

2.4.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm waardoor renteschokken weinig tot geen effect hebben op de begroting en jaarrekening.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2026	2027	2028	2029
1	Renteherzieningen	-	-	-	-
2	Aflossingen	3.658	1.170	1.182	1.194
3	Renterisico (1+2)	3.658	1.170	1.182	1.194
4	Renterisiconorm	14.826	15.059	15.555	15.875
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	11.168	13.889	14.373	14.681
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	74.129	75.294	77.776	79.376
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	14.826	15.059	15.555	15.875

2.4.3 Renteschema

Renteschema		2026
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	392
b	De externe rentebaten	-
Saldo rentelasten en rentebaten		392
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		392
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		392
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury	392

Liquiditeitenbeheer

In 2024 waren er bij VRZL voldoende liquiditeiten. De verwachting is dat dit ook voor 2025 en 2026 zo zal zijn.

Vaste geldleningen

Ultimo 2024 had VRZL negen langlopende geldleningen met een totale waarde van € 25,4 miljoen. Voor een uitgebreide toelichting op deze leningen, wordt verwezen naar het bijgevoegd overzicht van langlopende geldleningen.

Schatkistbankieren

Aangezien de VRZL geen contracten en/of beleggingen heeft die na 4 juni 2012 zijn aangegaan, heeft de VRZL geen nadelige consequenties hiervan ondervonden. Op grond van de regeling Schatkistbankieren decentrale overheden zijn openbare lichamen verplicht om hun overtollige liquiditeit aan te houden in de schatkist bij het rijk. Deze regeling is ingesteld met als doel dat de totale gerapporteerde EMU-schuld van Nederland lager is. Vorenstaande is van belang in relatie tot de door de Europese Unie gestelde maximum EMU-schuld van 60% van het BBP.

Voor de omvang van de op bankrekeningen van VRZL aan te houden liquide middelen geldt het drempelbedrag uit de hiervoor genoemde regeling. Elk kwartaal dient het gemiddelde saldo van de bankrekeningen van de organisatie te worden berekend. Indien dit saldo het drempelbedrag overschrijdt, moet het meerdere gestort worden in de schatkist bij het rijk. Het drempelbedrag bedraagt bij een begrotingstotaal tot € 500 miljoen, hetgeen voor VRZL van toepassing is, 0,75% van het begrotingstotaal. Uit een evaluatie van de regeling is gebleken dat het huidige drempelbedrag te krap is. Voor decentrale overheden met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen is de drempel voor het verplicht schatkistbankieren derhalve per 1 juli 2021 verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een absoluut minimum van € 1 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.483			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	150	150	150	150
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.333	1.333	1.333	1.333
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	74.129			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	74.129			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	1.483			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.500	13.650	13.800	13.800
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	150	150	150	150

EMU-saldo

Om deel te kunnen nemen aan de Economische Monetaire Unie (EMU) moeten aangesloten landen onder meer voldoen aan het criterium dat de overheidsschuld (EMU-schuld) lager moet zijn dan 60% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Tevens moet het begrotingstekort (EMU-saldo) lager zijn dan 3% van het BBP.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, terwijl VRZL zelf met het stelsel van baten en lasten werkt en op basis daarvan ook haar saldo bepaalt. Deze saldi kunnen dan ook sterk uiteenlopen. Dat VRZL toch het EMU-saldo moet presenteren heeft te maken met de afspraken in Europa over de maximaal toegestane tekorten in de collectieve sector in de landen van de euro. Ook de EMU-saldi van de decentrale overheden tellen daarbij mee. Het EMU-saldo wordt nu nog centraal doorgegeven aan het CBS en telt nog niet mee bij de afzonderlijke gemeenten.

2.5 BEDRIJFSVOERING

In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens betreffende de volgende onderwerpen behandeld:

- Investeringsbeleid
- Organisatiestructuur
- Financiële rechtmatigheidsverantwoording
- Informatisering en automatisering

2.5.1 Wie zijn wij?

Waar de programma's brandweezorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweezorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Personeel en Organisatieontwikkeling (P & O)
- ICT
- Facilities
- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën en Inkoop (F & I)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst. De concern controller heeft een onafhankelijke positie die hem in staat stelt direct aan het dagelijks bestuur te rapporteren.

Investeringsbeleid

Voor 2026 en volgende jaren staan investeringen gepland conform het Meerjareninvesteringsplan dat onderdeel is van de begroting.

Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- Bestuur: Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de taken overgedragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de taken.
- Directie: De directie bestaat in 2025 uit twee leden en is gezamenlijk verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hiervoor verantwoording af aan het dagelijks bestuur. Daarbij heeft de directeur de eindverantwoordelijkheid
- Programmaliijnen: Onder de directie vallen drie programmaliijnen, namelijk het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, het programma Brandweezorg en het programma Bedrijfsvoering.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Het interne controleplan zal er ook in 2026 er op gericht zijn dat er een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven kan worden

Informatisering en automatisering

In verband met de implementatie van de BIO-norm inzake informatiebeveiliging zien wij een sterke stijging van de structurele kosten op ons af komen. Veel is echter ook nog onzeker. Het benodigde niveau van informatiebeveiliging is nog onderwerp van landelijke discussie, evenals in welke mate we dit samen met andere veiligheidsregio's kunnen organiseren. Tot slot is nog niet bekend of we vanuit het Rijk een extra bijdrage gaan ontvangen voor dit onderwerp.

2.5.2 Wat willen we bereiken?

Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen, ondersteunen en adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zullen gedurende de komende jaren verder doorontwikkeld worden.

Kwaliteitszorg

Waar Kwaliteitszorg tot en met 2023 alleen bij het programma C&R een expliciet onderdeel is geweest, is vanaf 2024 ingezet om Kwaliteitszorg een organisatie breed onderdeel te maken. Dit wordt gecontinueerd in 2026.

2.5.3 Wat gaan we daarvoor doen?

VRZL heeft de afgelopen jaren grote ontwikkelingen doorgemaakt op het gebied van organisatievorm en de omvang van het takenpakket. De beheersing daarvan en daarmee van het behoud van de samenhang op organisatieniveau vraagt om voortdurende aandacht. Dat is geen ongewone opgave. Net als alle overheidsorganisaties in Nederland richten ook wij ons de komende periode op bedrijfsvoeringsprocessen zoals kostenbeheersing, informatiemanagement, informatieveiligheid, relatiemanagement en innovatiekracht. Hieronder belichten we een aantal specifieke thema's.

Bedrijfsvoering algemeen

Bedrijfsvoering kent één bedrijfsvoeringsfilosofie. Deze filosofie geeft antwoord op de vraag: Hoe willen we de dienstverlening met en naar de andere programma's efficiënter vormgeven? In samenspraak met de programma's Brandweertzorg en C&R is deze filosofie opgesteld die de komende jaren in- en uitgevoerd wordt.

Bij de doorontwikkeling van de bedrijfsvoeringsfilosofie is de samenwerking met de primaire programma's van belang. De behoeftestelling vanuit die primaire programma's in combinatie met de expertise binnen de bedrijfsvoering teams maakt dat de organisatie in de gewenste richting kan doorontwikkelen. Een richting waarbij we in gezamenlijkheid invulling geven aan de (be)sturende en ondersteunende processen.

Team Personeel en Organisatie (P & O)

Mentale Veerkracht

In 2025 wordt nadrukkelijk ingezet op het thema: Mentale Veerkracht. In 2025 wordt de gehele organisatie een training aangeboden aangaande dit onderwerp. In 2026 vindt herhaling en monitoring hierop plaats. Dit in het teken van een wendbare, vitale en veerkrachtige organisatie, waarin medewerkers in hun kracht staan en bestand zijn tegen benodigde inzet bij langdurige crisis.

Strategische personeelsplanning

In 2023 is strategische personeelsplanning nieuw leven ingeblazen. SPP kent een cyclus van 3 jaar. Dat wil zeggen dat eens in de 3 jaar een analyse wordt gedaan van het gewenste personeelsbestand (bepaald door in- en externe ontwikkelingen die de organisatie gaan raken) t.o.v. het zittende personeelsbestand en het bepalen van speerpunten om deze GAP te beperken. De in 2023 benoemde speerpunten zijn in een periode van 3 jaar (2024/2025/2026) opgepakt en behandeld. Zo borgt VRZL dat de ambities van de organisatie met de uitdagingen die op ons afkomen verbonden worden. In 2026 zullen de voorbereidingen worden getroffen voor een nieuwe cyclus van 3 jaar.

Organisatie ontwikkeling

VRZL kent een aantal organisatie ontwikkelingen (waar onder team overstijgende werkzaamheden, ICT ontwikkelingen). Deze ontwikkelingen vragen om een herijking van de organisatie en organisatie documenten. Dit is van belang om een toekomstbestendige organisatie te kunnen blijven.

Bedrijfsvoering pakket

Het nieuwe bedrijfsvoering pakket is een integraal ERP pakket ter vervanging van het bestaande HRM pakket. Naast de processen van Financiën en Inkoop zijn per 2025 ook de P&O processen ingeregeld in het nieuwe ERP systeem. Dit systeem is zodoende toepasbaar voor de gehele bedrijfsvoering. In 2026 zal een verdere verbetering en uitbreiding van de processen in dit systeem worden opgepakt.

Team ICT

Team ICT faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, zijn er twee onderwerpen die de komende jaren extra aandacht verdienen:

1. Informatieveiligheid: Door het toenemende aantal digitale aanvallen en datalekken vragen ook veiligheidsregio's zich af hoe het is gesteld met hun eigen veiligheid en die van hun stakeholders. Gebrek aan overzicht binnen de afzonderlijke regio's maar ook landelijk heeft ertoe geleid dat de afzonderlijke veiligheidsregio's samen de informatiebeveiliging hebben verhoogd. Het referentiekader is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit is ook het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen. De BIO heeft vijf niveaus, waarbij één het laagste en vijf het hoogste niveau is. Alle 25 veiligheidsregio's hebben in 2021 ingestemd met een inspanningsverplichting om niveau vier te bereiken voor 1 januari 2023. Redelijk snel werd al duidelijk dat dit voornemen niet realistisch was. Ook VRZL voldoet op dit moment niet aan BIO-niveau vier. Uit een analyse blijkt dat er nog veel werk aan de winkel is. Omdat BIO-niveau vier vraagt om een goed ingericht meetbaar stelsel, waarbij de gehele PCDA- of Plan-, Do-, Check-, Act-cyclus is doorlopen voor alle organisatieprocessen waarop de BIO-maatregelen zijn getoetst.

Binnen VRZL zijn steeds meer bedrijfsprocessen uitgeschreven en geactualiseerd. De directie heeft de aandacht eerst gericht op de kritische processen. Deze zijn gerealiseerd. Ook wordt er in 2025 de focus gelegd op een geactualiseerde informatie visie inclusief bijhorend beleid en actieplan. Eén van de ambities voor 2025 zijn de ISO 27001 certificering. Hiermee worden meteen de BIO maatregelen gerealiseerd en wordt de organisatie ook klaar gestoomd om de aankomende NIS2 verplichting (die een iets andere invulling zal krijgen voor de veiligheidsregio's) snel te kunnen realiseren. Informatie is een groot en waardevol goed binnen onze organisatie.

2. Digitale werkplek: Door keuzes in het verleden is er nu sprake van twee omgevingen (BRWZL en VRZL) die beide door een andere dienstverlener worden aangeboden. Dit maakt het lastig voor de organisatie om bijvoorbeeld documenten te delen, elkaars agenda's in te zien en binnen één applicatielandschap met elkaar samen te werken. In 2025 zal de gehele organisatie gebruik gaan maken van één digitale werkplek. Een werkplek die voldoet aan de laatste ontwikkelingen. Afgelopen jaar is er bestuurlijk uitvoerig gesproken over de dienstverlening van deze omgeving. Besloten is dat Solido onze dienstverlener zal blijven waarbij VRZL meer in regie komt. Dicht bij de eindgebruikers staan middels ICT ondersteuning is hier één van de pijlers van. Daarnaast zal de transitie van papier naar digitaal hier ook in een versnelling komen. Gezien de impact voor de ICT organisatie spreken wij in 2025 dan ook niet van een migratie traject maar een transformatie traject.

Team Facilities

Team Facilities faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord. Functionele huisvesting en bijbehorende facilitaire ondersteuning zijn belangrijke randvoorwaarden om onze doelstellingen te realiseren.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, is met name huisvesting een onderwerp dat de komende jaren extra aandacht verdient:

1. Huisvesting:
Huisvesting bestaat binnen de context van dit meerjarenbeleidsplan uit twee delen. Allereerst is er de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de organisatie. 26 kazernes, het Centrum voor Vakmanschap (CVV) en het Meld- en Coördinatiecentrum in Maastricht zorgen voor voldoende dynamiek in de huisvestingswerkzaamheden. De uitkomst van de bestuurlijke dialoog rondom huisvesting brengt straks veranderingen teweeg. Begin Q3 2025 Eind 2024 wordt er besluitvorming verwacht in deze bestuurlijke dialoog waarbij er een focus ligt op het eigenaarschap en duurzaamheid van al het vastgoed zijnde in gebruik door VRZL. Vanuit de bestuurlijke opdracht zijn twee paden uitgelopen. Enerzijds het in eigendom krijgen van het vastgoed, met als startpunt 2027. Anderzijds het uniformeren van de huidige huurcontracten. Met als doel om vanaf 2026 deze huurcontracten te hanteren.

De haalbaarheidsstudies voor kazerne Heerlen en Kerkrade zijn in 2024 afgerond. Vanaf 2025 zal verder gewerkt worden aan het ontwerp en verdere verloop van het nieuwbouwproces. Dit alles met als doel om in 2027 de kazernes operationeel te kunnen maken.

Tevens is kazerne Gulpen onder de aandacht. In 2025 zal de haalbaarheidsstudie afgerond worden waarna het verdere proces ook opgestart zal worden. De nieuwbouwkazernes zullen allen in lijn zijn met het nieuwe huisvestingsbeleid. Kernwoorden in deze zijn; duurzaamheid, flexibel, functioneel en uniformiteit. De uniformiteit wordt verder en verder uitgewerkt en vastgelegd.

Team Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)

Team BDO ondersteunt in brede zin ons bestuur en de directie. Een mooi resultaat van de afgelopen jaren is de verbeterde planning-en-control cyclus. Hieraan wordt verder gewerkt in 2025 o.a. door te investeren in de zgn. kwartaalgesprekken die een belangrijke rol spelen in de verbetering van de planning-en-control cyclus. In 2025 en 2026 wordt verder gewerkt aan de implementatie van de Wet open overheid, waarbij enerzijds procedures voor binnenkomende informatieverzoeken zijn gestroomlijnd. Anderzijds en in navolging van landelijke ontwikkelingen, wordt werk gemaakt van het uit eigen beweging openbaar maken van aangewezen categorieën informatie. De nieuwe website VRZL zal hiervoor het platform bieden.

Verbeterde informatievoorziening van- en- naar landelijk, regionaal en intern niveau blijft voor BDO ook in 2025 en -26 een aandachtspunt. Te denken valt hierbij aan het goed ophalen en overbrengen van de positie van VRZL op het landelijke toneel (richting ministerie, Veiligheidsberaad etc.), de communicatieve- en procesmatige begeleiding van regionale dossiers (o.a. bestuurlijke dialoog huisvesting, Risk Factory) en het intern beschikbaar stellen van besluitvorming op duidelijke wijze.

Communicatie:

Los van wat is beschreven is onder risico- en crisiscommunicatie heeft ook communicatie volop ambities. Het communicatieteam begeleidt tevens de corporate communicatie (over de 'merken' Veiligheidsregio Zuid-Limburg en Brandweer Zuid-Limburg) en de interne communicatie over ontwikkelingen en processen binnen de gehele organisatie. Voorbeelden zijn de totstandkoming van publieksvriendelijke jaarverslagen, stukken en rapporten en de deelname in samenwerkingsprojecten zoals Samen veilig rondom Chemelot. Ook bewaakt het team de toegankelijkheid (websites en socials) en uniformiteit van de diverse communicatie-uitingen.

Team Financiën en Inkoop (F & I)

Het team F&I gaat zich de komende jaren verder door ontwikkelen van financial control naar business control. Hierdoor zullen we vanuit de bedrijfsvoering in staat zijn nog beter ondersteuning te bieden aan de programma's C&R en Brandweezorg. Centraal in deze doorontwikkeling staat de verdere implementatie en monitoring van het A3 model binnen onze organisatie.

In 2023 en 2024 heeft de Veiligheidsregio Zuid Limburg een nieuw ERP systeem geïmplementeerd. Het jaar 2025 en 2026 zal in het teken staan van verdere doorontwikkeling en zal de nadruk komen te liggen op de doorontwikkeling van dashboards om de organisatie te voorzien van realtime stuurinformatie. Ook zullen we onderzoeken of andere organisatieonderdelen naast P&O en F&I nog beter geïntegreerd kunnen worden in het nieuwe ERP systeem.

Vanaf boekjaar 2023 is het bestuur verplicht een financiële rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. De inrichting van de interne controle om dit mogelijk te maken zal de komende periode ook weer verder worden vormgegeven en doorontwikkeld. Zo willen we de komende jaren de doorontwikkeling maken van een financiële rechtmatigheidsverantwoording naar een In control Statement (ICS) welke veel verder gaat dan financiële rechtmatigheid.

Kwaliteitszorg

In de huidige beleidsperiode 2024-2027 zijn onze ambities op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Voorbereiding, uitvoering en opvolging van de nieuwe visitatie.
- Volgen, participeren in en opvolgen van landelijke ontwikkelingen op kwaliteitsgebied, zoals de totstandkoming van een landelijk, uniform kwaliteitszorgsysteem.
- Invoering van procesgericht werken.

- Uitbreiding van de aanpak en ondersteuning bij evaluaties van niet-incidenten, zoals een beleids- of procesevaluatie.

2.5.4 Wat gaat het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten						
Bijdrage gemeenten	52.733	54.233	56.612	58.310	60.060	61.861
Bijdrage gemeenten (FLO)	2.127	2.209	2.305	2.374	2.445	2.519
Bijdrage Rijk (BDUR)	7.234	7.000	8.889	8.887	8.887	8.887
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	1.687	2.139	2.432	2.432	2.432	2.432
Totaal	63.781	65.581	70.238	72.004	73.824	75.699
Bedrijfsvoering (overhead)						
Baten						
Overige inkomsten	6.045	700	500	500	700	700
Baten	6.045	700	500	500	700	700
Lasten						
Personeel	8.446	9.400	9.858	10.154	10.458	10.772
Opleiding, vorming en training	-	-	-	-	-	-
Kantoor	1.768	1.250	1.700	1.751	1.804	1.858
Automatisering	3.338	3.000	3.500	3.605	3.670	3.600
Huisvesting	366	-	420	435	450	465
Voertuigen	94	200	95	95	100	105
Materialen	35	100	35	40	45	50
Kapitaallasten	-499	-	-200	-200	-200	-200
Lasten	13.548	13.950	15.408	15.880	16.327	16.650
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	-	10	10	10	10	10
Dotatie voorzieningen	240	100	100	100	100	100
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	240	100	100	100	100	100
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	286	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	-286	-	-	-	-	-
Resultaat	-7.457	-13.360	-15.018	-15.490	-15.737	-16.060

2.6 VERBONDEN PARTIJEN

Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	- Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. - Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,0 miljoen op jaarbasis.	Het leveren van ICT-basisvoorziening d.m.v. technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.
	Deze kosten betreffen:		
	Kosten van accounts en werkplekken		
	Kosten van opslag		
	Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.		

VRZL heeft aangegeven het voornemen te hebben om deelnemer te blijven binnen de gemeenschappelijke regeling Solido (Parkstad-IT) waarbij:

- Autonomie cruciaal is. VRZL moet de vrijheid hebben om eigen keuzes te kunnen maken in de ICT-dienstverlening richting de organisatie. Geopolitieke ontwikkelingen dragen sterk bij aan deze behoefte. Ook is gebleken dat VRZL andere functionele behoefte alsook wettelijke verplichtingen heeft dan diverse andere deelnemers. Een eigen gescheiden omgeving is dan ook een vereiste.
- Inspraak, momenteel laten de statuten nog beperkt ruimte voor deelnemers niet zijnde gemeenten. Denk hierbij aan de stemverdeling. Dit zal ook verder uitgewerkt dienen te worden en vastgelegd te worden in geactualiseerde statuten.
- Financieel dient er een transparantie en eerlijke manier van verrekening plaats te vinden. Hierbij mag er zeker gewerkt worden vanuit een gemeenschappelijke gedachte en gedragenheid maar wel binnen alle redelijkheid.
- Er lopen reeds diverse constructieve gesprekken en naar verwachting zal einde Q2 dan ook een definitief akkoord in de bestuurlijke governance plaatsvinden.

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		31 december 2021	31 december 2022
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan € 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan PIT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2023 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's. In de afgelopen periode is binnen die samenwerking onder meer een gezamenlijk Drone-team ingericht en onderzoeken wij verdere mogelijkheden ten aanzien van digitale verkenning.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.

2.7 WET OPEN OVERHEID

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

Voor 2025 en 2026 volgt VRZL de vereisten die de Woo stelt, door de wettelijke fasering van de Woo te volgen, zoals actieve openbaarmaking van informatie op het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) wanneer het Rijk dit gereed heeft.

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING

3.1 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN FINANCIËLE BEGROTING

Bestaand beleid

Het uitgangspunt van de begroting 2026 en de meerjarenraming 2026-2028 is bestaand beleid. Voor deze uitgangspunten gelden de volgende kwaliteitseisen:

- De uitgangspunten dienen een voldoende realiteitsgehalte te hebben;
- De uitgangspunten die het begrotingsresultaat bepalen worden zoveel als mogelijk consequent toegepast;
- Beoogd wordt een zo goed mogelijk inzicht te verkrijgen in de ontwikkeling van de begrotingsresultaten van de opeenvolgende jaren.
- Begrotingswijzigingen die in 2024 zijn goedgekeurd door AB zijn hier meegenomen.
- Geen rekening gehouden met CNO en Oekraïne

Autonome ontwikkelingen:

- Lopend beleid wordt voortgezet; het MJB 2024-2027 is vastgesteld en heeft daarin een plek.
- Er is slechts rekening gehouden met wijzigingen waarop de VRZL geen invloed of weinig keuze heeft;
- De Begroting 2026 is opgebouwd vanuit het bestaande, geaccordeerde, beleid. Voor nieuw beleid geldt het uitgangspunt van de integrale afweging, waarbij het Algemeen Bestuur, indien van toepassing na zienswijze van de gemeenteraden, het nieuwe beleid vaststelt.

Algemene uitgangspunten

Voor de begroting 2026 geldt onderstaande programma indeling;

1. Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
2. Programma Brandweezorg
3. Programma bedrijfsvoering

Financieel beleid

Overeenkomstig de Gemeentewet dient de VRZL te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel zal de meerjarenraming een financieel evenwicht moeten laten zien. Voor zover hier geen sprake van is, zal de VRZL onder preventief toezicht komen te staan van de provincie. De algemene uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2026 luiden als volgt:

- Wij streven naar een evenwichtige financiële situatie. De financiële kengetallen, zoals in de begroting worden opgenomen, geven daarbij inzicht in de financiële ontwikkelingen;
- De VRZL streeft naar een begroting welke structureel en reëel in evenwicht is en waarbij elke jaarschijf tenminste sluitend is.

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording, zoals u die voor de gemeente kent, zijn niet van toepassing op de inhoudelijke taken van VRZL. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van VRZL en deze zijn ook onderdeel van het jaaroverzicht 2026, financiële parameters begroting 2026 en meerjarenraming 2026-2028.

Financiële uitgangspunten

- De VZRL stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komend boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Bij het opstellen van de(concept) begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers zoals die door het Centraal Planbureau worden gepubliceerd in de CPB Kerngegevensstabel MEV met als peildatum september van het jaar voorafgaand aan de begroting 2026.
- Een herrekening van de index zal plaatsvinden op basis van de indexcijfers zoals die door het Centraal Planbureau worden gepubliceerd in de CPB Kerngegevensstabel MEV met als peildatum september, in het 4e kwartaal van het lopende jaar en kennen een structureel karakter voor volgende jaren.
- In het AB VRZL van 16 april 2021 is de systeemafspraken gemaakt dat - op basis van de notitie Herijking indexering - nacalculatie blijft plaatsvinden, op basis van de CPB Kerngegevensstabel MEV met peildatum september, en dat deze nacalculatie al voor afloop van het boekjaar (in de maand oktober) verrekend wordt. Tevens vindt dan voor aanvang van de het nieuwe begrotingsjaar een bijstelling van de komende begroting plaats. De bestuurlijke afspraken met betrekking tot toepassing van de index maken onderdeel uit van de begroting VRZL, en zijn tevens benoemd in de financiële uitgangspunten van de begroting, die voor zienswijze aan de gemeenteraden wordt aangeboden en vervolgens door het AB wordt vastgesteld.
- Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten c.q. de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: $\frac{2}{3}$ loonkosten – $\frac{1}{3}$ prijzen.
- De indexering vindt plaats op de bijdrage deelnemende gemeenten VRZL regulier en op de bijdrage deelnemende gemeenten VRZL FLO. Voor de FLO geldt alleen de loonindex.
- VRZL houdt rekening met een voorcalculatorische afrekening index voor het jaar T-1.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- VRZL gebruikt voor de meerjarenraming de indexcijfers voortkomend uit de CPB Kerngegevensstabel MEV.
- Per 1 januari 2025 is de GHOR onderdeel geworden van VRZL. De bijdrage GHOR door deelnemende gemeenten wordt vanaf die datum door VRZL aan deelnemende gemeenten gefactureerd conform de systematiek die is vastgesteld en in het verleden door de GGD is gehanteerd.
- In de begroting 2026 en de meerjarenbegroting zijn de effecten vanuit de bezuinigingsopdracht die het bestuur van VRZL heeft gegeven nog niet meegenomen in afwachting van besluitvorming van het AB na afloop van het zienswijzetraject. Na besluitvorming zullen deze meegenomen worden door middel van een begrotingswijziging.
- De financiële effecten van de "Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes VRZL zijn in deze begroting niet meegenomen in afwachting van besluitvorming van het AB in juli 2025.
- In het hoofdlijnenakkoord dat het kabinet in 2024 heeft gesloten, is een bezuiniging opgenomen van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor de veiligheidsregio's. Deze bezuiniging is nog onderwerp van gesprek tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota. Hoewel VRZL er van uitgaat dat de bezuiniging gehandhaafd blijft is dit vooralsnog niet meegenomen in deze begroting in afwachting van de definitieve Voorjaarsnota.

Autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL.

Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen 2025
- PTSS

- PFAS
- Bezuiniging BDuR gelden 10% (met ingang van 2026)
- Aanwijzing VRZL als onderdeel van de vitale infrastructuur

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten						
Bijdrage gemeenten	52.733	54.233	56.612	58.310	60.060	61.861
Bijdrage gemeenten (FLO)	2.127	2.209	2.305	2.374	2.445	2.519
Bijdrage Rijk (BDUR)	7.234	7.000	8.889	8.887	8.887	8.887
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	1.687	2.139	2.432	2.432	2.432	2.432
Overige inkomsten	50.580	3.050	2.600	2.750	3.100	3.100
Totaal baten	114.361	68.631	72.838	74.754	76.924	78.799
Lasten						
Personeel	33.581	36.499	38.750	39.601	40.757	41.530
Opleiding, vorming en training	1.286	1.550	1.590	1.640	1.690	1.640
Kantoor	1.572	1.050	1.852	1.250	1.200	1.275
Automatisering	558	850	590	625	680	735
Huisvesting	46.744	4.455	3.742	3.944	4.046	4.348
Voertuigen	648	1.180	1.100	1.200	1.300	1.400
Materialen	1.071	815	1.300	1.281	1.312	1.344
Kapitaallasten	4.144	5.746	6.701	6.731	7.228	7.145
Totaal lasten	89.604	52.145	55.625	56.272	58.213	59.417
Overhead	13.548	13.950	15.408	15.880	16.327	16.650
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	13.548	13.960	15.418	15.890	16.337	16.660
Dotatie voorzieningen	7.166	2.990	3.086	3.132	3.226	3.300
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	7.166	2.990	3.086	3.132	3.226	3.300
Dotatie reserves	6.866	4.505	6.010	6.191	6.376	6.568
Onttrekking reserves	3.455	4.969	7.301	6.731	7.228	7.145
Mutatie reserves	3.411	-464	-1.291	-540	-852	-577
Resultaat	632	-	-	-	-	-

3.3 UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

Voor de financiële positie is het van belang inzicht te hebben in de meerjarige ontwikkeling van de balansen.

Balansen (X € 1.000)					
	2025	2026	2027	2028	2029
Activa					
Materiele vaste activa	53.000	50.299	66.269	66.772	67.855
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
	53.000	50.299	66.269	66.772	67.855
Passiva					
Reserves	9.543	8.252	7.712	6.859	6.281
Voorzieningen	13.141	12.387	11.495	10.978	10.709
Vaste schulden	29.451	28.970	42.500	39.900	36.400
	52.135	49.609	61.707	57.737	53.390
Financieringstekort	865	690	4.562	9.035	14.465

3.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Alle bedragen x € 1.000.

Taakvelden		Baten				Lasten			
		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
0	Bestuur en ondersteuning								
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	500	500	700	700	15.518	15.990	16.437	16.760
0.5	Treasury	-	-	-	-	392	302	288	272
0.10	Mutaties reserves	7.301	6.731	7.228	7.145	6.010	6.191	6.376	6.568
0.11	Resultaat van de rekening van baten en	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning	7.801	7.231	7.928	7.845	21.920	22.483	23.101	23.600
1	Veiligheid								
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	72.338	74.254	76.224	78.099	57.320	58.764	60.487	62.039
	Totaal taakveld 1 Veiligheid	72.338	74.254	76.224	78.099	57.320	58.764	60.487	62.039
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
	Totaal taakvelden	80.139	81.485	84.152	85.944	79.240	81.247	83.588	85.639

3.5 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN GEMEENTE

Overzicht bijdrage gemeenten	Bedragen	VRZL	GHOR
Begroting VRZL 2025 bijdrage gemeenten regulier	54.125.958	52.791.621	1.334.337
Afrekening index 2024 o.b.v. CPB kerngegevenstabel MEV peildatum september	720.795	678.967	41.828
Voorcalculatorische afrekening index 2025 bijdrage regulier	9.334	8.116	1.218
<i>* CPB Kerngegevenstabel MEV peildatum september 2024: loonindex 4,8% en prijsindex 2,7%</i>			
Geraamde index 2026			
loonindex 2/3 basis MEV 2025 (3,4%)	1.249.594	1.218.245	31.349
prijsindex 1/3 basis MEV 2025 (2,2%)	398.246	388.255	9.991
	56.503.928	55.085.204	1.418.723
Begroting VRZL 2025 bijdrage gemeenten FLO	2.208.924	2.208.924	-
Afrekening index 2024 o.b.v. CPB kerngegevenstabel MEV peildatum september	31.545	31.545	
Voorcalculatorische afrekening index 2025 bijdrage FLO	-11.060	-11.060	-
<i>* CPB Kerngegevenstabel MEV peildatum september 2024: loonindex 4,8%</i>			
Loonindex basis MEV 2025 (3,4%) over 2026	75.800	75.800	-
	2.305.209	2.305.209	-
Piket bevolkingszorgpiket OVD-BZ (geen index)	39.500	39.500	-
Opleidingen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (geen index)	69.100	69.100	-
Totaal begroting 2026	58.917.737	57.499.014	1.418.723

3.6 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN PER DEELNEMENDE GEMEENTE 2026-2029

Gemeente	Bijdrage gemeente regulier	Bijdrage gemeente FLO	Bijdrage GHOR	Bijdrage opleidingskosten	Totale bijdrage 2026	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028	Bijdrage 2029
Beek	1.376.725	57.572	38.322	1.726	1.474.345	1.515.567	1.561.046	1.607.873
Beekdaelen	2.915.860	121.936	84.836	3.655	3.126.287	3.209.923	3.306.246	3.405.425
Brunssum	2.398.870	100.316	65.632	3.007	2.567.825	2.640.795	2.720.040	2.801.634
Eijsden-Margraten	2.217.261	92.722	61.529	2.779	2.374.291	2.440.871	2.514.116	2.589.534
Gulpen-Wittem	1.495.647	62.545	33.215	1.875	1.593.282	1.646.482	1.695.889	1.746.762
Heerlen	8.261.870	345.495	206.705	10.356	8.824.427	9.095.075	9.367.999	9.649.017
Kerkrade	4.002.180	167.363	107.088	5.017	4.281.648	4.405.798	4.538.007	4.674.136
Landgraaf	2.878.352	120.367	87.710	3.608	3.090.037	3.168.632	3.263.716	3.361.620
Maastricht	12.634.614	528.355	296.098	15.838	13.474.905	13.908.808	14.326.182	14.755.933
Meerssen	1.466.667	61.333	43.902	1.838	1.573.741	1.614.580	1.663.030	1.712.917
Simpelveld	902.276	37.731	24.237	1.131	965.375	993.270	1.023.075	1.053.765
Sittard-Geleen	8.820.741	368.866	218.969	11.057	9.419.633	9.710.307	10.001.694	10.301.720
Stein	1.863.363	77.922	58.480	2.336	2.002.101	2.051.282	2.112.836	2.176.216
Vaals	1.092.940	45.705	23.920	1.370	1.163.935	1.203.163	1.239.267	1.276.442
Valkenburg aan de Geul	1.694.636	70.866	38.833	2.124	1.806.460	1.865.539	1.921.520	1.979.161
Voerendaal	1.102.703	46.113	29.247	1.382	1.179.445	1.213.910	1.250.337	1.287.844
Totaal	55.124.705	2.305.209	1.418.723	69.100	58.917.737	60.684.000	62.505.000	64.380.000

3.7 STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN (X € 1.000)

Omschrijving	2025			2026			2027			
	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo
Algemene reserve	2.130	-	-	2.130	-	-	2.130	-	-	2.130
Algemene reserve GHOR	103	-	-	103	-	-	103	-	-	103
Ingroeireserve kapitaallasten	6.480	4.505	4.969	6.016	6.010	6.701	5.325	6.191	6.731	4.785
Dagklas	1.200	-	-	1.200	-	600	600			600
Reserve sociaal plan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve frictiekosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve GHOR	94	-	-	94	-	-	94	-	-	94
Totaal reserves	10.007	4.505	4.969	9.543	6.010	7.301	8.252	6.191	6.731	7.712
Voorziening verlofsparen	1.275	200	-	1.475	200	-	1.675	200	-	1.875
Voorziening overmatig verlofsaldi	2.166	-	-	2.166	-		2.166	-		2.166
Voorziening RVU	86	-	-	86	-	-	86	-	-	86
Voorziening FLO	3.313	2.209	1.977	3.545	2.305	2.075	3.775	2.351	2.266	3.860
Voorziening onderhoud panden	6.262	581	1.000	5.843	581	1.000	5.424	581	1.000	5.005
Voorziening WW-verplichtingen	41	-	15	26	-	15	11	-	8	3
Totaal voorzieningen	13.143	2.990	2.992	13.141	3.086	3.090	13.137	3.132	3.274	12.995

3.8 GELDLENINGEN

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2024	Aflossing 2025	Aflossing 2026	rente 2026	Aflossing 2027	Aflossing 2028	Aflossing 2029	Pro resto hoofdsom per 31 december 2029
Geldleningen											
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.008251	384.631	2034	5,04%	193.710	15.372	16.147	8.988	16.961	17.815	18.713	108.702
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,25%	710.948	27.128	28.824	42.739	30.625	32.539	34.573	557.259
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106275	1.500.000	2026	4,69%	1.500.000	-	1.500.000	70.350	-	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,89%	1.700.872	31.633	33.180	81.626	34.803	36.505	38.290	1.526.461
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,99%	1.706.209	31.257	32.817	83.580	34.454	36.173	37.979	1.533.529
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,99%	1.036.791	108.613	114.033	46.316	119.723	125.698	131.970	436.754
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,58%	2.000.000	1.000.000	1.000.000	5.800	-	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,63%	8.666.667	333.333	333.334	52.083	333.333	333.333	333.334	7.000.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,02%	3.600.000	600.000	600.000	600	600.000	600.000	600.000	600.000
Totaal	34.928.326			21.115.197	2.147.336	3.658.335	392.082	1.169.899	1.182.063	1.194.859	11.762.705

3.9 MEERJARENINVESTERINGSPLAN EN KAPITAALLASTEN (MIP)

Meerjareninvesteringsplan 2025 - 2029:

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Gronden en terreinen	0	0	1.061.775	0	0
Gebouwen en renovaties	1.935.455	0	13.384.775	4.000.000	0
Installaties	1.672.600	200.000	0	323.000	0
Inventaris en inrichting	935.000	610.000	454.000	206.000	430.000
ICT en automatiseringsapparatuur	459.710	165.950	360.286	474.000	118.950
Voer-en vaartuigen en haakarmbakken	11.362.542	1.099.000	1.437.000	8.886.000	7.790.000
Brandweermaterialen	2.055.600	327.000	600.000	1.209.000	232.000
Beroepskleding	2.751.118	110.000	210.000	340.000	310.000
Totaal investeringen	21.172.025	2.511.950	17.507.836	15.438.000	8.880.950

Kapitaallasten 2026 – 2029:

Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Gronden en terreinen	21.663	20.182	21.585	23.163
Gebouwen en renovaties	892.176	838.707	1.169.327	1.250.549
Installaties (oud)	120.101	115.847	115.507	345
Installaties (nieuw)	228.847	236.169	229.301	269.023
Inventaris en inrichting (oud)	0	0	0	0
Inventaris en inrichting (nieuw)	307.615	358.030	400.256	402.635
ICT en automatiseringsapparatuur	305.369	315.256	323.263	313.618
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	1.994.325	1.981.600	2.055.823	2.156.845
Kleine Voertuigen	834.610	854.184	855.248	855.241
Bepakking	377.313	397.254	436.660	425.815
Haakarmbakken	112.642	140.117	139.555	123.851
Vaartuigen	45.000	45.000	45.000	45.000
Verbindingsmiddelen	225.815	205.165	192.396	414.018
Adembeschermingsapparatuur	213.626	207.315	224.785	192.258
Oefenmiddelen	60.876	89.051	61.702	58.017
Duiken/OVR	59.652	67.454	83.862	89.557
Brandweermateriaal overig	40.635	43.176	52.969	51.978
Beroepskleding	861.148	817.392	821.526	473.860
Totaal kapitaallasten	6.701.413	6.731.899	7.228.766	7.145.773

3.10 RECAPITULATIE STRUCTUREEL EN REËEL EVENWICHT BEGROTING 2026-2029

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		7.898	7.898		7.520	7.520		7.814	7.814		8.013	8.013
Programma Brandweezorg	-	50.713	50.713		51.784	51.784		53.525	53.525		54.604	54.604
Totaal lasten programma's	-	58.611	58.611	-	59.304	59.304	-	61.339	61.339	-	62.617	62.617
Baten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		350	350		350	350		500	500		500	500
Programma Brandweezorg		1.750	1.750		1.900	1.900		1.900	1.900		1.900	1.900
Totaal baten programma's	-	2.100	2.100	-	2.250	2.250	-	2.400	2.400	-	2.400	2.400
Saldo van baten en lasten programma's	-	-56.511	-56.511	-	-57.054	-57.054	-	-58.939	-58.939	-	-60.217	-60.217
Lasten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen		-	-		-	-		-	-		-	-
Overhead		15.508	15.508		15.980	15.980		16.427	16.427		16.749	16.749
Vennootschapsbelasting		-	-		-	-		-	-		-	-
Onvoorzien		10	10		10	10		10	10		10	10
Totale lasten diverse	-	15.518	15.518	-	15.990	15.990	-	16.437	16.437	-	16.759	16.759
Baten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen		70.238	70.238		72.004	72.004		73.824	73.824		75.699	75.699
Overhead		-	-		-	-		-	-		-	-
Overige inkomsten		500	500		500	500		700	700		700	700
Vennootschapsbelasting		-	-		-	-		-	-		-	-
Onvoorzien		-	-		-	-		-	-		-	-
Totale baten diverse	-	70.738	70.738	-	72.504	72.504	-	74.524	74.524	-	76.399	76.399
Totaal saldo baten en lasten		-1.291	-1.291	-	-540	-540	-	-852	-852	-	-577	-577
Storting in reserves		6.010	6.010		6.191	6.191		6.376	6.376		6.568	6.568
Onttrekking uit reserves	-	7.301	7.301	-	6.731	6.731	-	7.228	7.228	-	7.145	7.145
	-	1.291	1.291	-	540	540	-	852	852	-	577	577
Totaal structurele lasten		80.139	80.139		81.485	81.485		84.152	84.152		85.944	85.944
Totaal structurele baten	-	80.139	80.139	-	81.485	81.485	-	84.152	84.152	-	85.944	85.944
Structureel begrotingssaldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

MEMO

Aan Gemeenteraden inliggende gemeenten Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Van Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Datum 31 maart 2025
Betreft Uitwerking mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL om gevolgen ravijnjaar 2026 voor deelnemende gemeenten te beperken.

Aanleiding

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 december 2024 heeft het AB gevraagd om een mogelijke bezuinigingsopdracht uit te werken, gezien de gemeentelijke onzekerheden door de Rijksplannen voor bezuinigingen op het Gemeentefonds in 2026, het zogenoemde "Ravijnjaar". Tijdens deze vergadering heeft de directeur van VRZL een presentatie gegeven met de volgende uitgangspunten:

1. Geen takendiscussies (lees geen kazernes sluiten of aanpassing taken van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en bedrijfsvoering);
2. Zoeken naar efficiencyvoordelen in de begroting voor 2026 e.v.;
3. Inzet van incidentele middelen in 2025-2026
4. Mogelijke bezuinigingen op BDUR gelden voor VRZL vanaf 2026 mogen geen financiële gevolgen hebben voor de gemeenten.

De uitwerking van de mogelijke bezuinigingsopdracht treft u onderstaand aan waarbij we eerst zullen aangeven welke mogelijkheden VRZL heeft bekeken en waarbij we per benoemde mogelijkheid een specificatie zullen geven van de omvang.

In afwachting van besluitvorming door het AB zijn de uitwerkingen nog niet opgenomen in de begroting 2026, immers het DB legt dit voor aan deelnemende gemeenten via een separaat zienswijzetraject als voorbereiding op besluitvorming in de vergadering van het AB van 4 juli 2025. Indien dit nu al verwerkt zou worden wordt formeel het AB gepasseerd in de definitieve besluitvorming.

Welke mogelijkheden heeft VRZL bekeken?

1. Structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten FLO VRZL vanaf 2026
2. Welke bezuinigingsmogelijkheden zijn er organisatie breed die kunnen leiden tot een structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten VRZL vanaf 2026
3. Inzet van incidentele middelen 2025 en 2026

Ad 1: Structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten FLO VRZL vanaf 2026

In haar vergadering van 4 oktober 2024 heeft het AB door het vaststellen van de 2e technische begrotingswijziging ingestemd met een extra dotatie aan de voorziening FLO op basis van een herijking die in augustus 2024 heeft plaatsgevonden vanwege de CAO-stijging van mei 2024 (6,4%) en de afspraak om bij medewerkers die niet meer dan 1x hun FLO keuze hebben opgeschoven een AOW-compensatie op leeftijd 67 toe te kennen. Om deze FLO kosten in 2024 en verder te blijven dekken uit de gevormde voorziening was in 2024 een extra incidentele storting noodzakelijk in de voorziening van € 1,5 mln.

VRZL heeft daarbij ook aangegeven dat in de komende jaren een nivellering plaats ging vinden waarbij de structurele dotatie aan de voorziening FLO lager kon worden en daarmee een lagere bijdrage van deelnemende gemeenten vergt. De herijking die in januari 2025 is gedaan, op basis van nieuw fiscaal regime en premiewijzingen ABP, laat zien dat het nivellerend effect met ingang van 2026 daadwerkelijk plaats vindt.

- Deze structurele verlaging bijdrage deelnemende gemeenten FLO met ingang van 2026 kent een omvang van € 750.000
- Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264 betekent dit een structurele bezuiniging op de bijdrage FLO door deelnemende gemeenten VRZL van **1,33%**

Beslispunt:

1. *Akkoord te gaan om met ingang van boekjaar 2026 de bijdrage deelnemende gemeenten FLO structureel te verlagen met een bedrag van € 750.000, zijnde een structurele bezuiniging van 1,33%.*

Ad 2: Welke bezuinigingsmogelijkheden zijn er organisatie breed die kunnen leiden tot een structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten VRZL vanaf 2026?

Teamleiders c.q. budgethouders van de programma's Brandweezorg, Crisisbeheer en Rampenbestrijding en Bedrijfsvoering zijn gevraagd om kritisch naar de begroting 2026 te kijken op basis van de begroting 2025 en aan te geven welke bezuinigingsmogelijkheden of efficiencyvoordelen zij in de eigen begroting zien, in samenhang met de realisatie in voorgaande jaren.

Hierbij heeft de directie van VRZL ook enkele taakstellingen meegegeven voor 2026, zijnde:

- Het vastgestelde formatieplan 2025 wordt voor 2026 bevroren
- In 2026 wordt geen extern personeel ingehuurd
- In 2026 worden incidenteel geen extra advieskosten begroot
- De verhoging van de extra BDuR gelden tranche 2026 wordt gereserveerd om de mogelijke korting op de BDuR gelden op te vangen waarbij de extra BDuR gelden alleen ingezet worden voor de loonlasten structurele formatieplaatsen zoals opgenomen in het vastgestelde formatieplan 2025/2026
- Daar waar mogelijk integreren we bestaande software programma's in AFAS en kijken we kritisch naar licenties

Bezuinigingsmogelijkheden:

De uitvraag aan teamleiders c.q. budgethouders van de programma's Brandweezorg, Crisisbeheer en Rampenbestrijding en Bedrijfsvoering levert een maximale structurele bezuiniging op met een omvang van € 756.000. Deze bezuinigingen hebben betrekking op o.a. verduurzaming, compressoren, kleding, personeel meldkamer, inhuur, advieskosten, gebruik externe locaties, software, opleidingen algemeen en centrum voor vakmanschap (CVV). Dit gaat op sommige vlakken pijn doen binnen de organisatie waarbij we tevens kritisch de voortgang van deze bezuinigingen zullen bewaken. Naast deze opgehaalde bezuinigingen streven wij naar een structurele vermindering van de incidentele kosten, met een omvang van € 200.000.

- Dit leidt tot een totale structurele bezuiniging van € 956.000.
- Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264 betekent dit een structurele bezuiniging op de reguliere bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL van **1,69%**

Beslispunt:

2. *Akkoord te gaan om met ingang van boekjaar 2026 de bijdrage deelnemende gemeenten regulier structureel te verlagen met een bedrag van € 956.000, zijnde een structurele bezuiniging van 1,69%.*

Ad 3: Inzet van incidentele middelen

Op dit moment ontvangt VRZL incidentele gelden. Ook in 2025 zal VRZL, bij ongewijzigd beleid, incidentele gelden ontvangen. Deze incidentele gelden zullen door VRZL sober en doelmatig ingezet worden daar waarvoor deze middelen bedoeld zijn, waarbij nadrukkelijk wordt gekeken naar mogelijkheden om hiermee ook de financiële effecten inzake het huisvestingsdossier te dempen. Daar waar mogelijk zal VRZL tussentijds begrotingswijzigingen voorstellen en na besluitvorming door het AB verwerken in de P&C cyclus.

Deze tussentijdse begrotingswijzigingen kunnen ertoe leiden dat er een “incidentele” vermindering van de reguliere bijdrage deelnemende gemeenten VRZL plaats vindt zodat door VRZL een bijdrage kan worden geleverd ter demping van de benoemde financiële effecten inzake het huisvestingsdossier in aanloop naar het zogenaamde Ravijnjaar.

Indien daarnaast ook een positief jaarresultaat wordt behaald in 2025 zal VRZL in samenspraak met het AB bij het vaststellen van de jaarrekening een voorstel tot resultaatbestemming aanreiken, conform de geldende afspraken, om aanvullend op basis van een positief jaarresultaat de deelnemende gemeenten verder tegemoet te komen in hun financiële opgave voor 2026.

De eerste contouren zullen door VRZL tijdens het AB van 4 juli 2025 worden geschetst met daarin een eerste verwachting van beschikbare middelen.

Beslispunt:

3. *Akkoord te gaan met het voortzetten van de huidige afspraken en een mogelijk positief resultaat door middel van een voorstel tot resultaatbestemming aan het AB voor te leggen ter besluitvorming.*

Mogelijke bezuinigingen op BDUR gelden vanaf 2026 voor VRZL mogen geen financiële gevolgen hebben voor de deelnemende gemeenten VRZL.

In het hoofdlijnenakkoord dat het kabinet in 2024 heeft gesloten, is een bezuiniging opgenomen van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor de veiligheidsregio's. Met dit voornemen om te bezuinigen op de BDuR, dwingt het kabinet de veiligheidsregio's te snijden in de uitvoering van cruciale taken op het gebied van brandweezorg en crisisbeheersing. Dit staat haaks op het belang dat het kabinet hecht aan veiligheid.

VRZL zet de BDUR middelen die we krijgen in voor het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak in de breedte van onze organisatie. Daarbij zijn ook doelstellingen geformuleerd door het Rijk. Mocht de 10% bezuiniging doorgang vinden dan zullen we, samen met ons bestuur, bezien welke van de geformuleerde doelstellingen van het Rijk bijgesteld worden. De afspraak met het bestuur is gemaakt dat een vermindering van de BDUR niet mag leiden tot verhoging van de gemeentelijke bijdragen.

Voor VRZL betekent een bezuiniging van 10% op de BDuR gelden een bedrag van € 957.000. Hoewel de Voorjaarsnota mogelijk een ander beeld laat zien gaat VRZL van uit dat de bezuiniging daadwerkelijk doorgaat. Dit zal voelbaar zijn binnen heel VRZL en zal betekenen dat wij wellicht bepaalde (wettelijke) taken daardoor niet of niet volledig kunnen uitvoeren aangezien VRZL dan niet voldoende middelen heeft om deze bezuiniging op te vangen.

Concreet betekent dit ook dat de eerder toegezegde uitbreiding van de extra BDUR-middelen en de indexeringen over 2024 en 2025 niet ingezet worden, om een zo groot mogelijke bijdrage ter dekking van de bezuiniging van 10%, om zoveel als mogelijk binnen de eigen begroting op te kunnen vangen. Dit zal ertoe

leiden dat we beperkter uitvoering geven aan de landelijke doelen die genoemd zijn bij de toekenning van de extra BDUR gelden.

Beslispunt:

4. *Akkoord te gaan dat de bezuiniging op de BDuR gelden vanaf 2026 geen financiële gevolgen hebben voor deelnemende gemeenten.*

Benchmark Veiligheidsregio's:

Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 6 december 2024 gevraagd of het mogelijk is een benchmark te laten opstellen van VRZL ten opzichte van andere veiligheidsregio's.

De benchmark Veiligheidsregio's kan worden uitgevoerd door bureau Berenschot die dit ook voor andere veiligheidsregio's heeft uitgevoerd.

Proces: startgesprek, aanreiken info, vragenlijsten, validatiegesprek, rapportage.

De kosten hiervoor bedragen € 13.068 inclusief BTW.

De totale doorlooptijd van startgesprek tot eindrapport bestrijkt een periode van 4 à 5 maanden.

VRZL stelt voor om bij de volgende landelijke ronde te participeren aan de benchmark.

Beslispunt:

5. *Akkoord te gaan dat VRZL bij de volgende landelijke ronde participeert aan de benchmark.*

Risico's:

Voor 2025 en verder zijn er autonome ontwikkelingen op komst die een financiële impact kennen voor VRZL. Denk hierbij aan nieuwe taken in relatie tot de kabinetsbrede weerbaarheidsopgave, nieuwe wettelijke taken vanwege de geopolitieke situatie en de aanwijzing van de veiligheidsregio's als onderdeel van de vitale infrastructuur. VRZL stelt zich op het standpunt dat indien dit het geval zal zijn, dat er dan ook door het Rijk aanvullende financiering verstrekt wordt om hier invulling aan te geven. Helder moet zijn dat VRZL te allen tijde het belang van deelnemende gemeenten meeweegt in haar bedrijfsvoering en wettelijke taken.

Wat heeft VRZL al gedaan de afgelopen jaren om de gemeentelijke bijdrage te beperken?

Met de inzet van incidentele middelen zijn de afgelopen jaren al meerdere malen vanuit de eigen middelen VRZL maatregelen genomen om de gemeentelijke bijdrage te beperken.

In 2023 hebben we dat gedaan door geen bijdrage aan deelnemende gemeenten te vragen voor de structurele stijging CAO loonkosten, de incidentele stijging energiekosten en de noodzakelijke dotatie aan de voorziening FLO en de boete RVU FLO.

In 2024 heeft het AB diverse technische begrotingswijzigingen vastgesteld die toezagen op een structurele verhoging van de dotatie aan het genormeerd budget kapitaallasten, wederom een dotatie aan de voorziening FLO vanwege de herijking, en het vormen van een bestemmingsreserve voor een dagklas beroepsmedewerkers. Daarnaast heeft VRZL conform voorschriften van de BBV een voorziening voor overmatige verlofsaldi en een voorziening Regeling vervroegd uittreden (RVU) gevormd.

De benoemde wijzigingen zijn gerealiseerd zonder een bijdrage te vragen aan de deelnemende gemeenten VRZL.

Samenvattend:

- **Structurele bezuiniging op de gemeentelijke bijdrage FLO vanaf 2026 van € 750.000 zijnde 1,33% van de begroting.**
- **Structurele bezuinigingen op de bijdrage deelnemende gemeenten regulier vanaf 2026 van € 956.000 zijnde 1,69% van de begroting.**
- **Incidentele middelen inzetten in 2026 en 2027.**
- **VRZL participeert bij de volgende landelijke ronde aan de benchmark Veiligheidsregio's.**

Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264 betekent dit een structurele bezuiniging op de bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL van 3,02%